

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Eylül 2025

Son Güncelleme Tarihi: 10.10.2025

Not: Sunumda yer verilen veri, görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup sadece bilgi amaçlıdır.

İÇİNDEKİLER

A- MAKROEKONOMİK GELİŞMELER	3
B- MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM	20
C- İÇ TİCARET GELİŞMELERİ	31
D- DIŞ TİCARETTE GELİŞMELER	38
1) MAL TİCARETİ	39
2) ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ	52
E- YATIRIM ORTAMI	65
F- SERBEST BÖLGELER	71
G- İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU ve ÇOK TARAFLI TİCARET	78

A- MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Temel Ekonomik Göstergeler

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
GSYH Artışı, Zincirlenmiş Hacim Endeksi , %	5,8	3,3	7,8	3,5	1,3	1,8	11,8	5,4	5,0	3,3
GSYH, Cari Fiyatlarla, Milyar TL	2.354	2.630	3.152	3.806	4.402	5.142	7.434	15.326	27.091	44.587
GSYH, Cari Fiyatlarla, Milyar \$	868	870	864	807	775	730	828	925	1.153	1.358
Nüfus, Bin Kişi	80.230	81.947	83.443	84.961	86.206	86.977	87.833	88.629	88.659	88.629
Kişi Başına GSYH, Cari Fiyatlarla, \$	10.822	10.621	10.354	9.502	8.992	8.397	9.424	10.434	13.008	15.325
İhracat (GTS, F.O.B.), Milyon \$	151,0	149,2	164,5	177,2	180,8	169,6	225,2	254,2	255,6	261,8
İhracat (GTS)/GSYH,%	17,4	17,1	19,0	21,9	23,3	23,2	27,2	27,5	22,2	19,3
İthalat (GTS, C.I.F.), Milyon \$	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	219,5	271,4	363,7	362,0	344,0
İthalat (GTS)/GSYH, %	24,6	23,2	27,6	28,6	27,1	30,1	32,8	39,3	31,4	25,3
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (% GTS)	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	77,3	83,0	69,9	70,6	76,1
Seyahat Gelirleri, Milyar \$	33,2	23,8	28,1	32,1	38,8	14,3	28,1	45,8	50,1	56,3
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (Giriş), Milyar \$	19,3	13,8	11,2	12,5	9,5	7,5	12,7	13,8	10,7	11,7
Cari İşlemler Dengesi (Milyar \$)	-21,4	-22,2	-35,1	-14,6	15,0	-31,0	-6,2	-46,3	-41,5	-10,5
Cari İşlemler Dengesi/GSYH, %	-2,5	-2,5	-4,1	-1,8	1,9	-4,2	-0,8	-5,0	-3,5	-0,8
İşgücüne Katılma Oranı, %	51,3	52,0	52,8	53,2	53,0	49,3	51,4	53,1	53,3	54,2
İşsizlik Oranı, %	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,2	12,0	10,5	9,4	8,7
İstihdam Oranı, %	46,0	46,3	47,1	47,4	45,7	42,8	45,2	47,5	48,4	49,5
TÜFE, (On iki aylık ortalamalara göre değişim) (%)	7,67	7,78	11,14	16,33	15,18	12,28	19,60	72,31	53,86	58,51
TÜFE (%)	8,81	8,53	11,92	20,30	11,84	14,60	36,08	64,27	64,77	44,38
ÜFE, (On iki aylık ortalamalara göre değişim) (%)	5,28	4,30	15,82	27,01	17,56	12,18	43,86	128,47	49,93	41,10
ÜFE (%)	5,71	9,94	15,47	33,64	7,36	25,15	79,89	97,72	44,22	28,52

Kaynak: TÜİK, TCMB

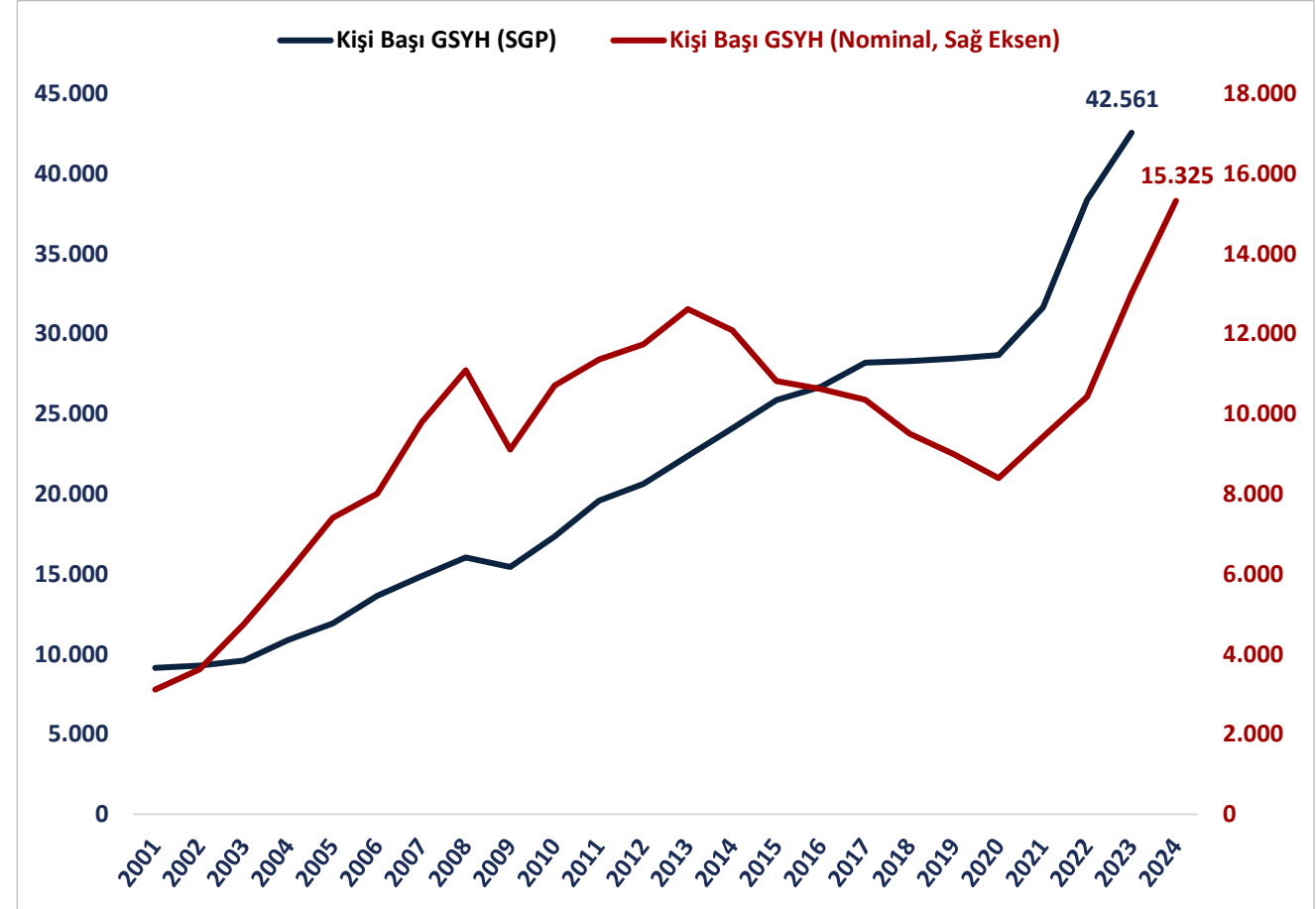
Uyumlaştırılmış Avrupa Revizyon Politikası'na uygun olarak ulusal hesaplar sisteminde gerçekleştirilen revizyon sebebiyle bazı veriler 1995 yılına kadar revize edilmiştir.

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Kişi Başına Düşen GSYH

- Kişi başına düşen Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH), 2024 yılında 15.325 dolara yükselerek 2002 yılı seviyesinin 4,2 katına ulaşmıştır.
- Satın Alma Gücü Paritesi'ne (SGP) göre, 2023'te kişi başına düşen GSYH 42.561 dolar olmuştur.

Kişi Başına Düşen GSYH, ABD Doları

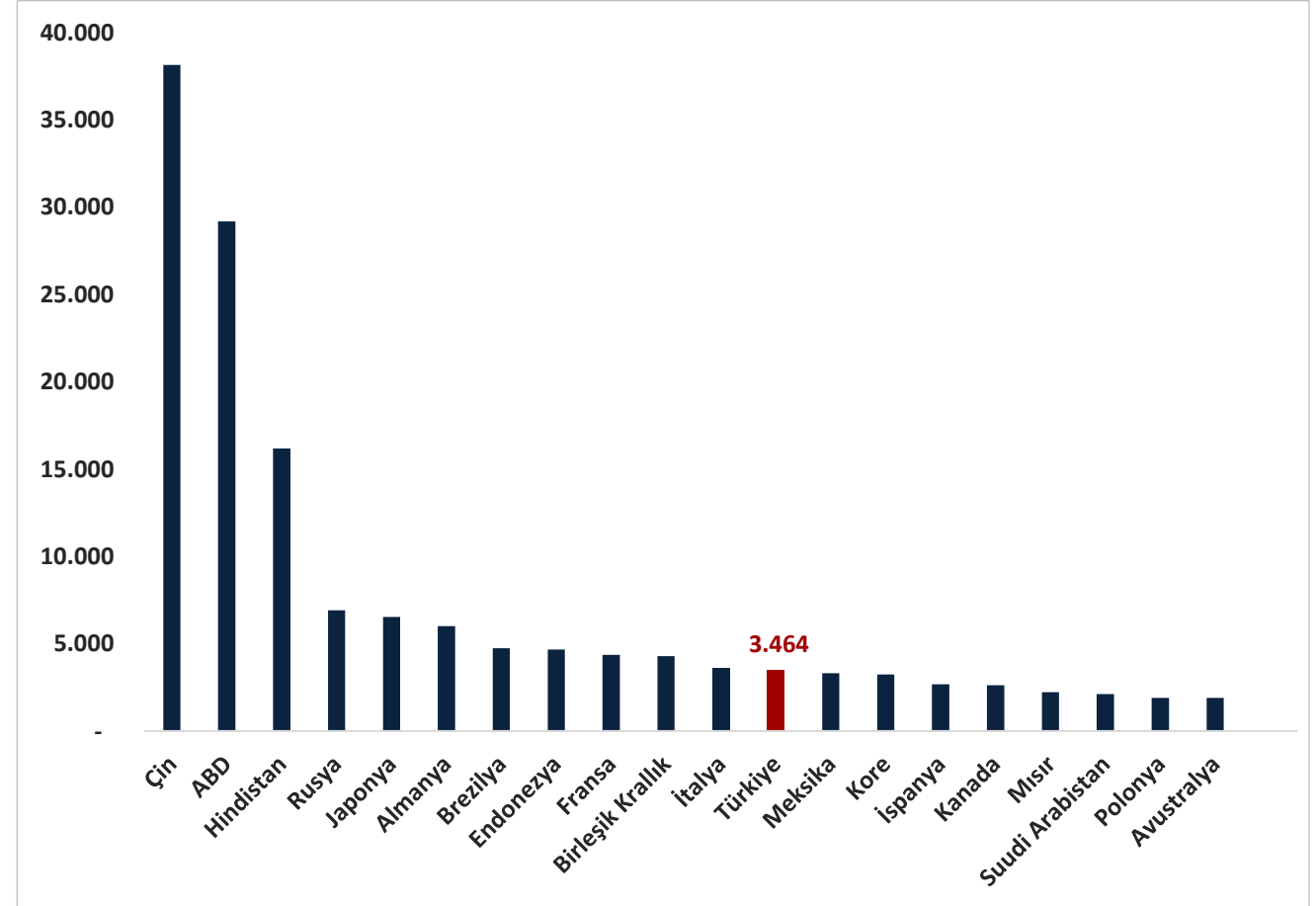
Kaynak: TÜİK

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Dünya'nın En Büyük 20 Ekonomisi

- Türkiye, Satın Alma Gücü Paritesi'ne (SGP) göre GSYH sıralamasında, 2024 yılı itibarıyla dünyanın 12'nci, Avrupa'nın 5'inci büyük ekonomisidir.

Dünya'nın En Büyük 20 Ekonomisi (Satın Alma Gücü Paritesi, GSYH)

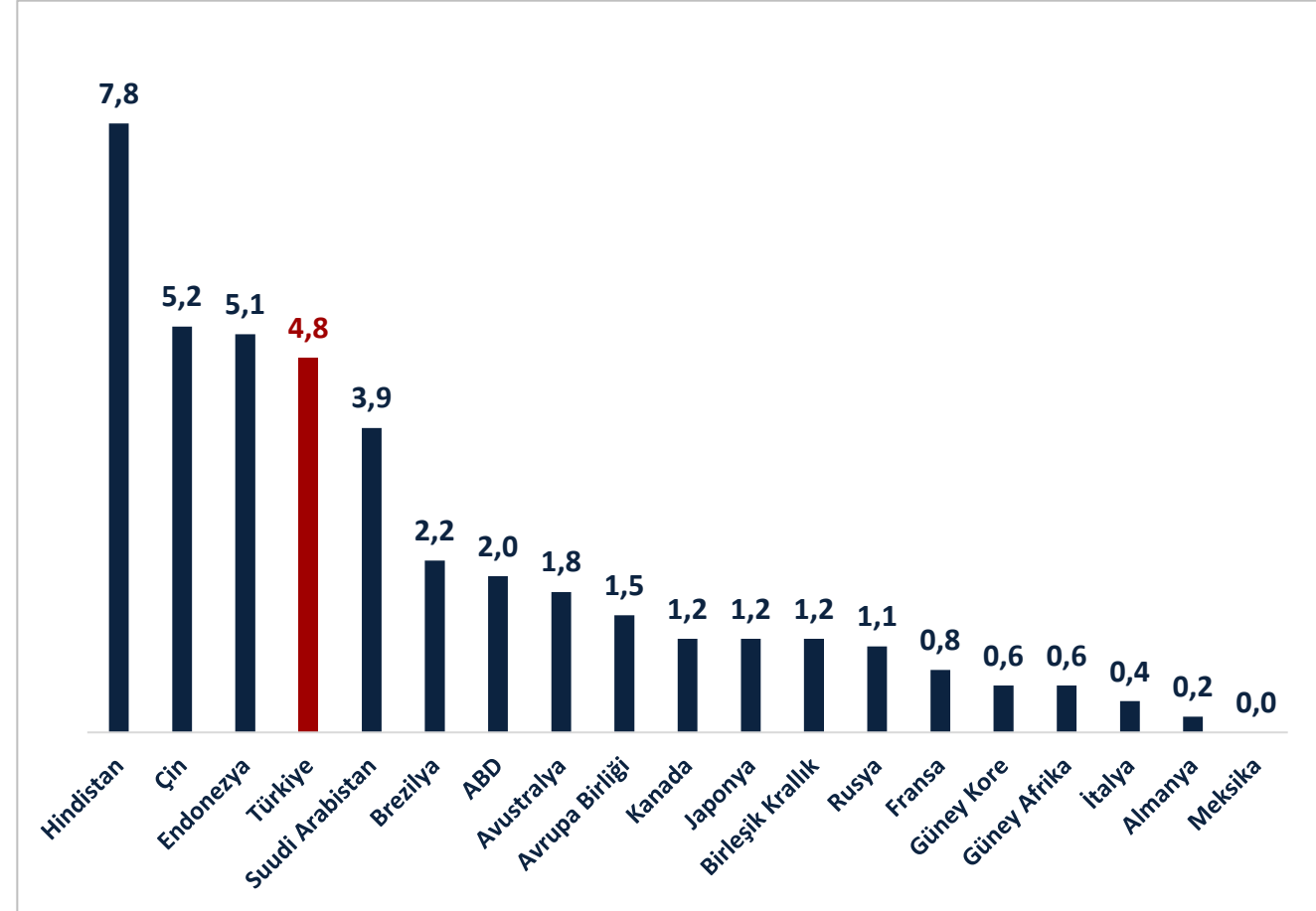
Kaynak: IMF

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

G20 Ülkelerinin GSYH Değişimleri

- Türkiye ekonomisi 2025 yılının ikinci çeyreğinde %4,8 oranında büyümüştür.

Verisi Açıklanan G20 Ülkelerinin GSYH Değişimleri (% , 2025 Ç2)

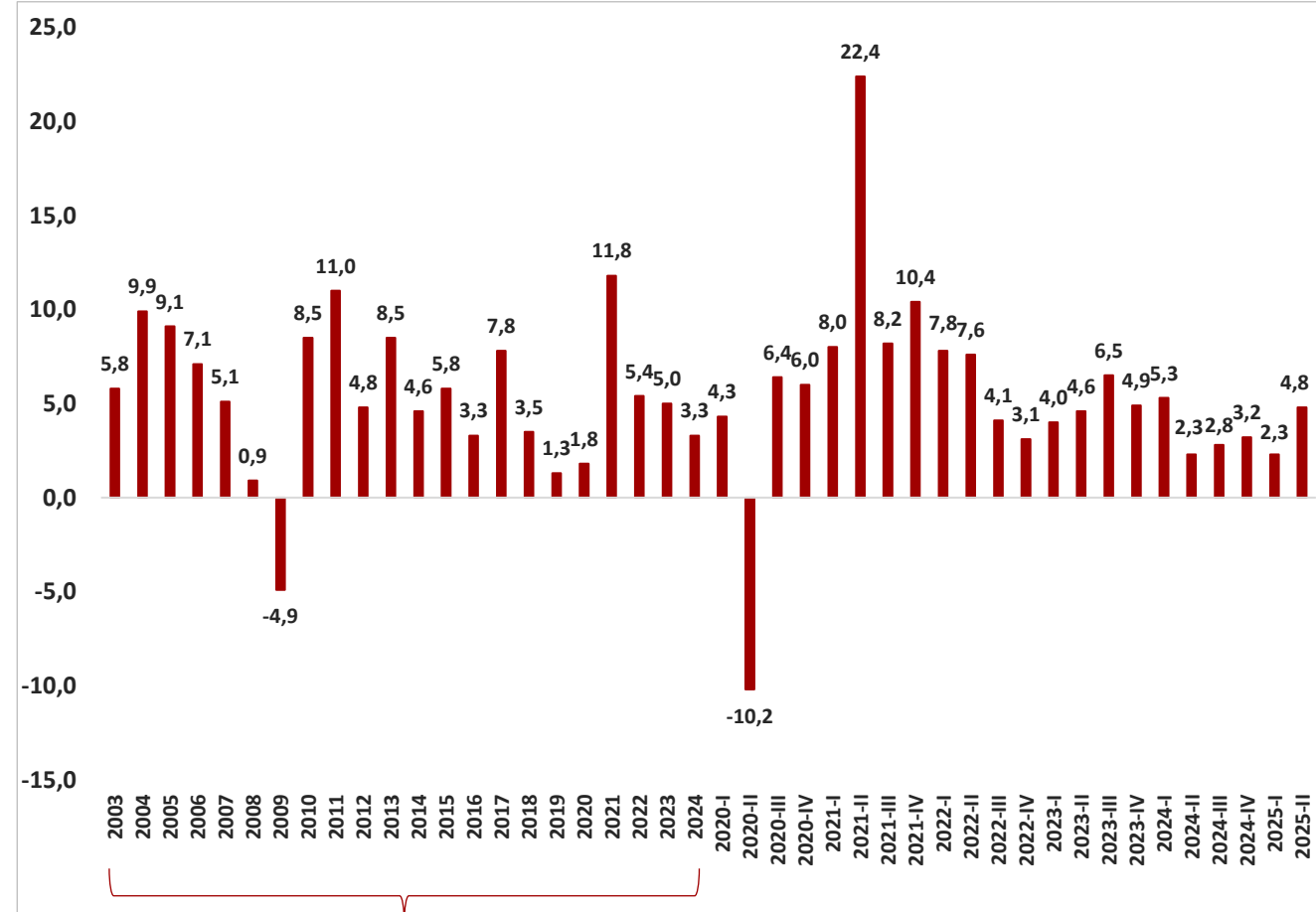
Kaynak: S&P Global, EIU, Eurostat, ABD BEA, Avustralya İstatistik Bürosu

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Dönemler İtibarıyla GSYH Büyümesi

- Türkiye ekonomisi 2025 yılının ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre %4,8 oranında büyümüştür.
- Türkiye ekonomisi 2024 yılında 2023 yılına kıyasla %3,3 oranında büyümüştür.
- Türkiye ekonomisi 2002-2024 döneminde ise yıllık ortalama %5,4 oranında büyümüştür.

Dönemler İtibarıyla GSYH Büyüme Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

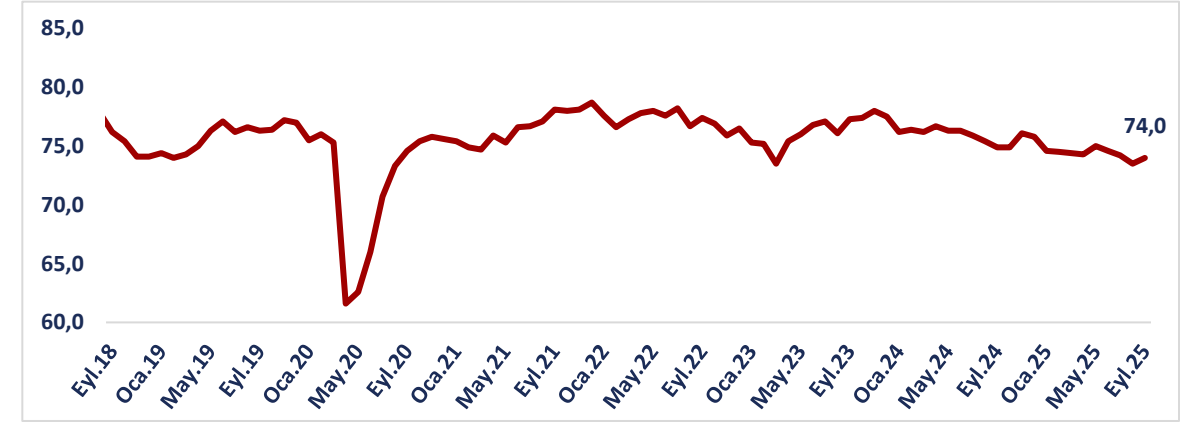
Yıllık Artışlar

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Sanayi Üretimi

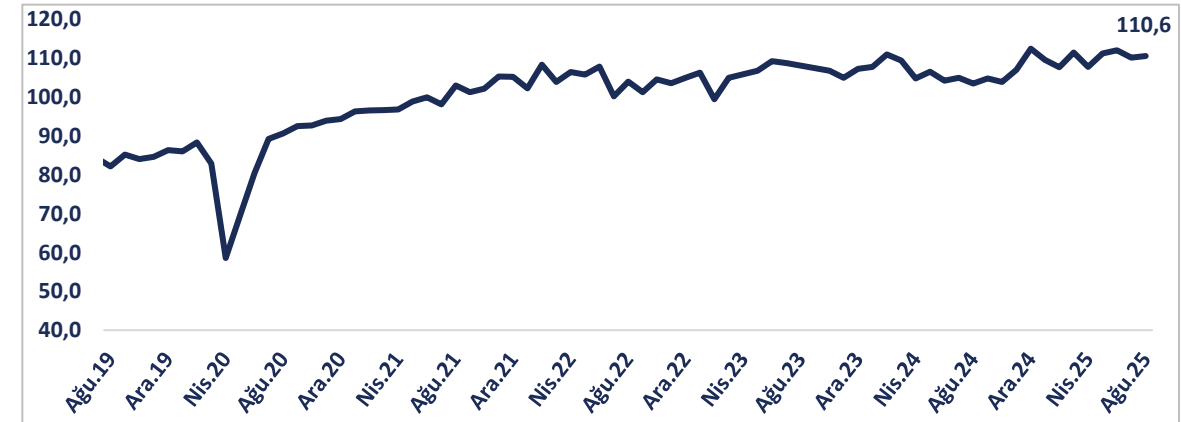
- 2025 yılı Eylül ayında, İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) yıllık bazda 0,9 azalışla, aylık bazda ise 0,5 puan artışla %74,0 seviyesinde gerçekleşmiştir.
- 2025 yılı Ağustos ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde bir önceki aya göre %0,4 oranında, takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde ise bir önceki yılın aynı ayına göre %7,1 oranında artış gerçekleşmiştir.

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

Kaynak: TCMB

Sanayi Üretim Endeksi*

Kaynak: TÜİK , *Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Endeks (2021=100)

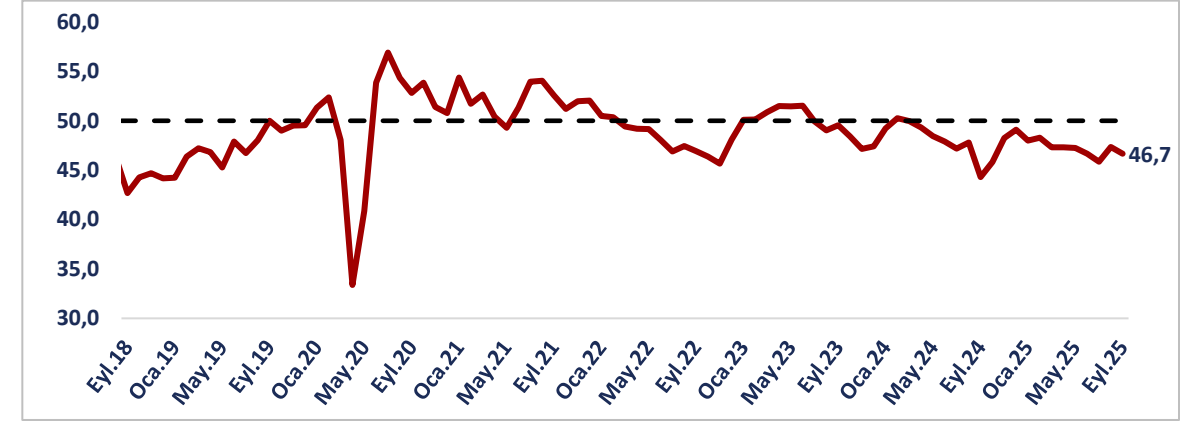
MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

İmalat PMI ve Yeni İhracat Siparişleri Endeksleri

- İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), 2025 yılı Eylül ayında 46,7 olarak gerçekleşmiştir.
- Yeni İhracat Siparişleri Endeksi 2025 yılı Eylül ayında 44,7 olarak gerçekleşmiştir.

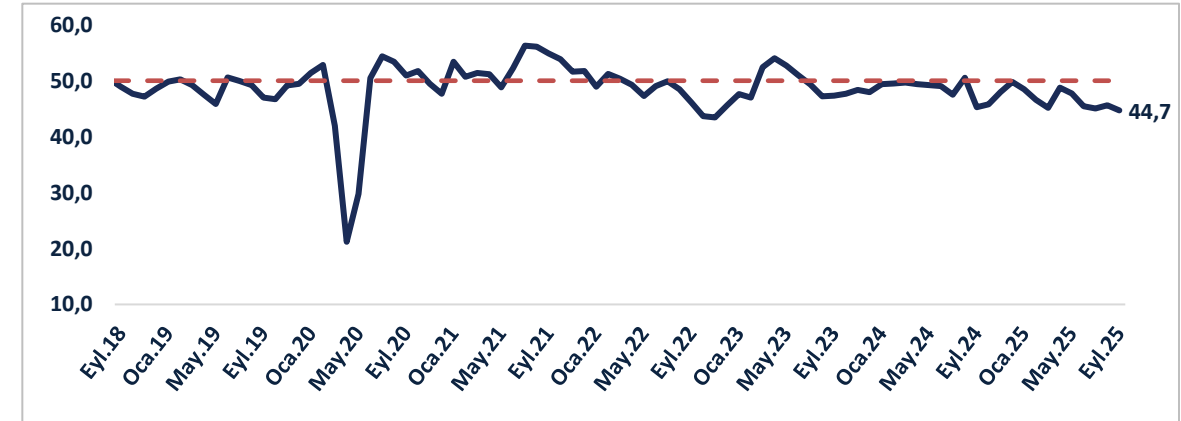
*Endekslerin 50 değerinin üzerinde olması iyileşmeye işaret ederken 50'nin altında olması kötüleşmeyi ifade etmektedir.

Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI)*

Kaynak: İSO, S&P Global

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi*

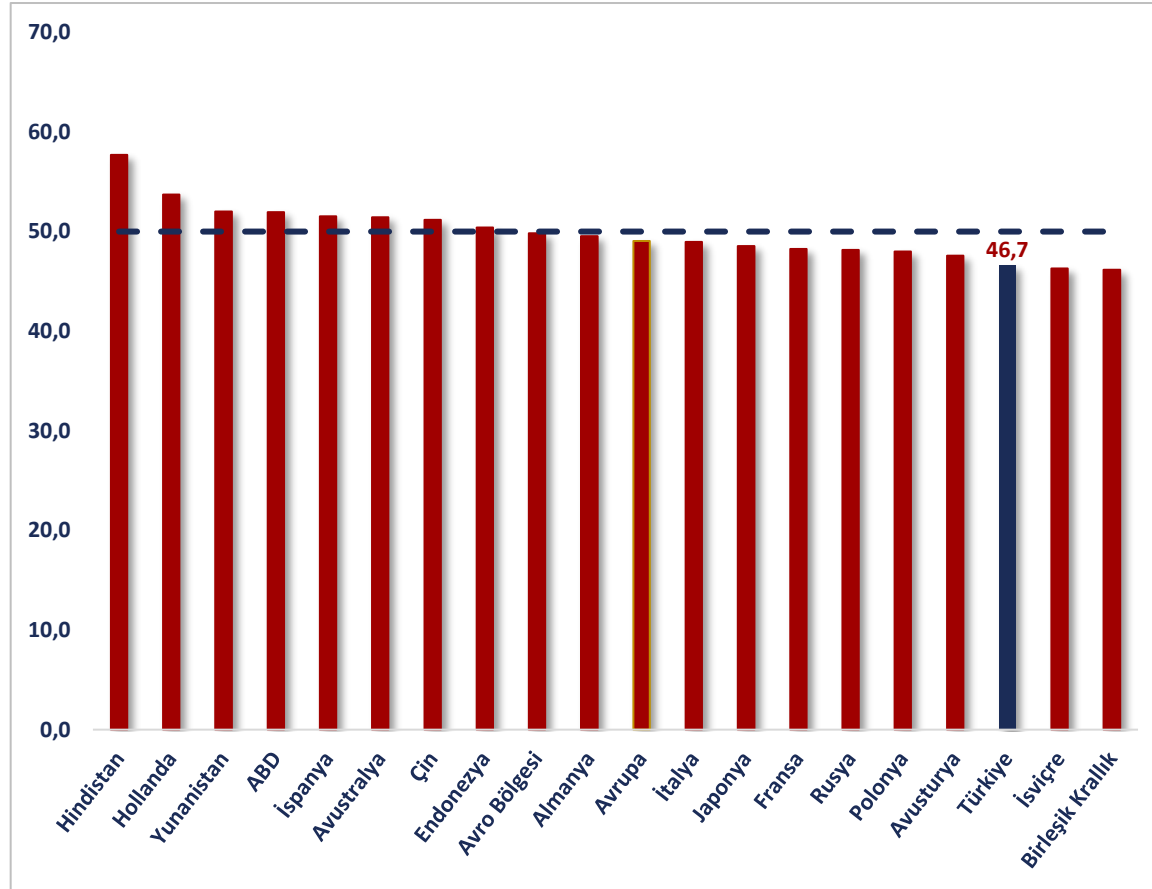

Kaynak: İSO, S&P Global

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

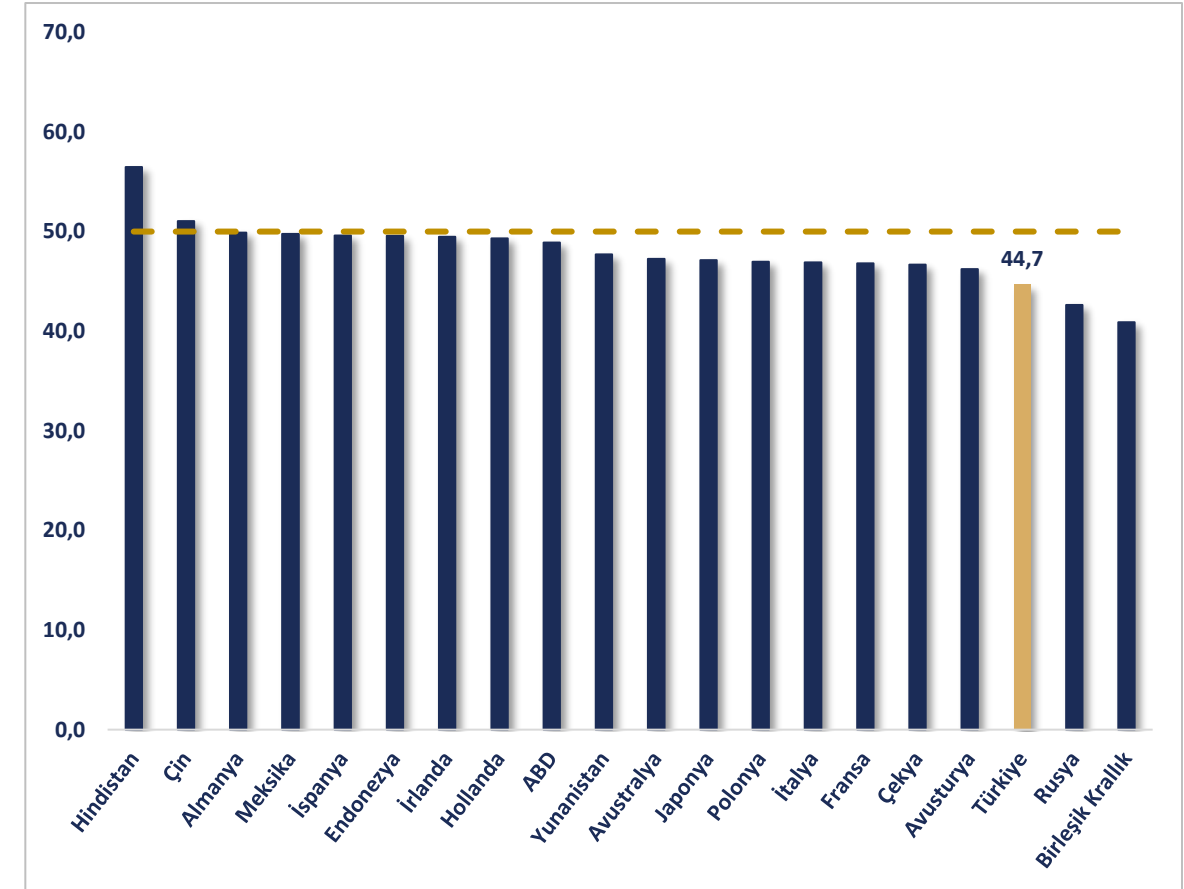
İmalat PMI ve Yeni İhracat Siparişleri Endeksleri

İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), Eylül 2025

Kaynak: İSO, S&P Global

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi, Eylül 2025

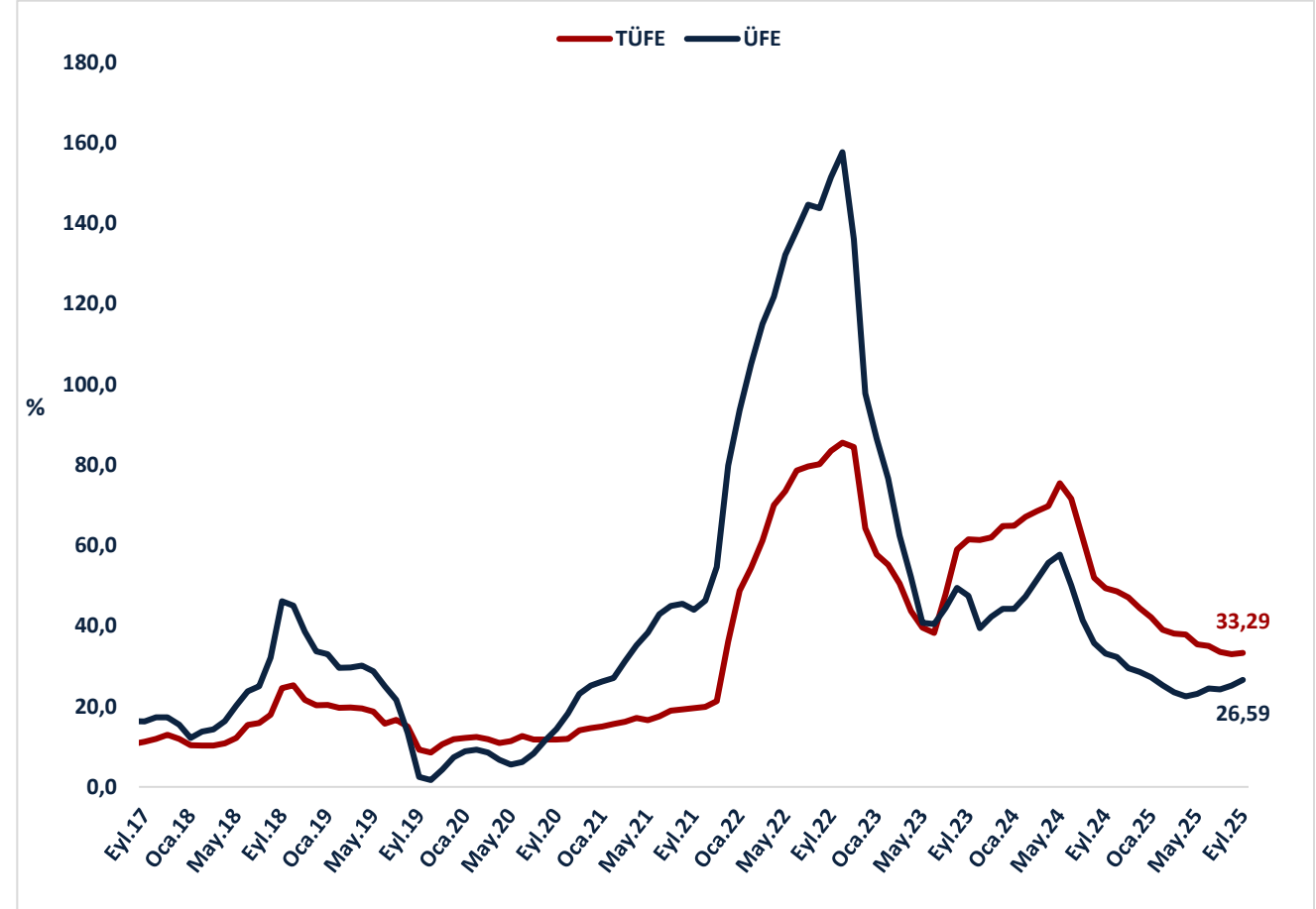
Kaynak: İSO, S&P Global

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Yıllık Enflasyon

- 2025 yılı Eylül ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE’de %33,29, Yİ-ÜFE’de ise %26,59 oranında artış gerçekleşmiştir.

Enflasyondaki Gelişmeler

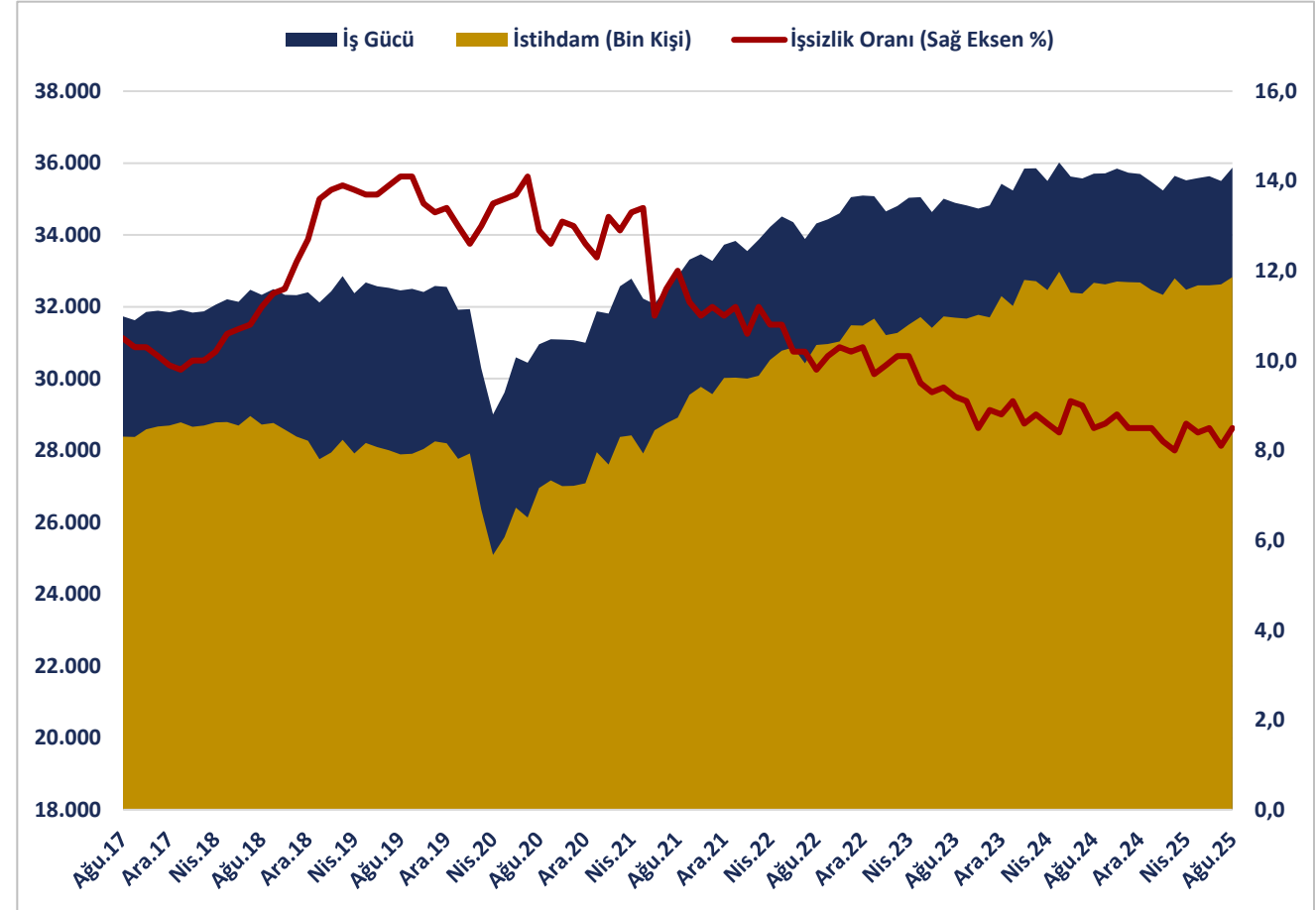
Kaynak: TÜİK

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

İşgücü Piyasası

- Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı 2025 yılı Ağustos ayında %8,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.
- İstihdam edilenlerin sayısı 2025 yılı Ağustos ayında 208 bin artışla 32 milyon 829 bin, istihdam oranı 0,3 puan artarak %49,4 olmuştur.
- 2025 yılı Ağustos ayında, mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı ABD’de %4,3, Avro Bölgesi’nde %6,3, Almanya’da %3,7, Fransa’da %7,5 ve İtalya’da %6,0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler (Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

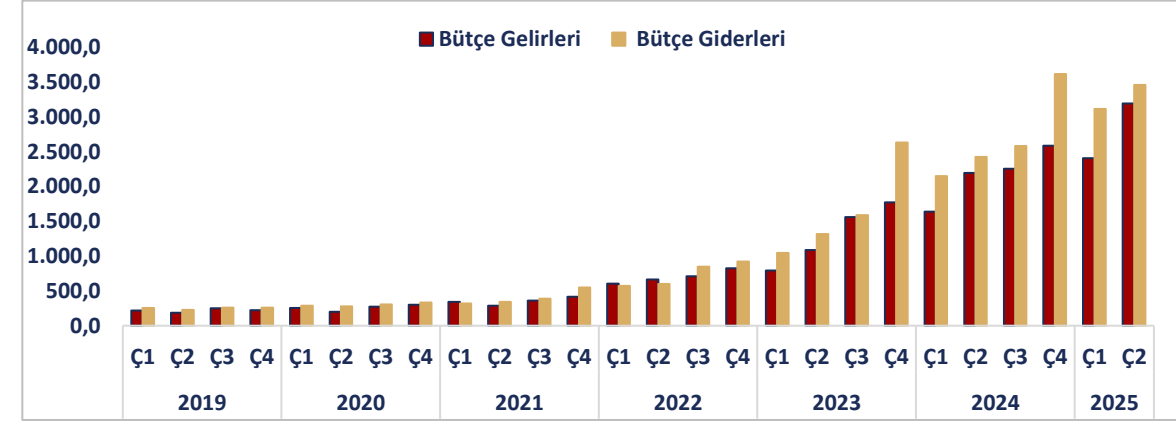
Not: Mevsim Etkisinden Arındırılmış Veriler

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Merkezi Yönetim Bütçesi

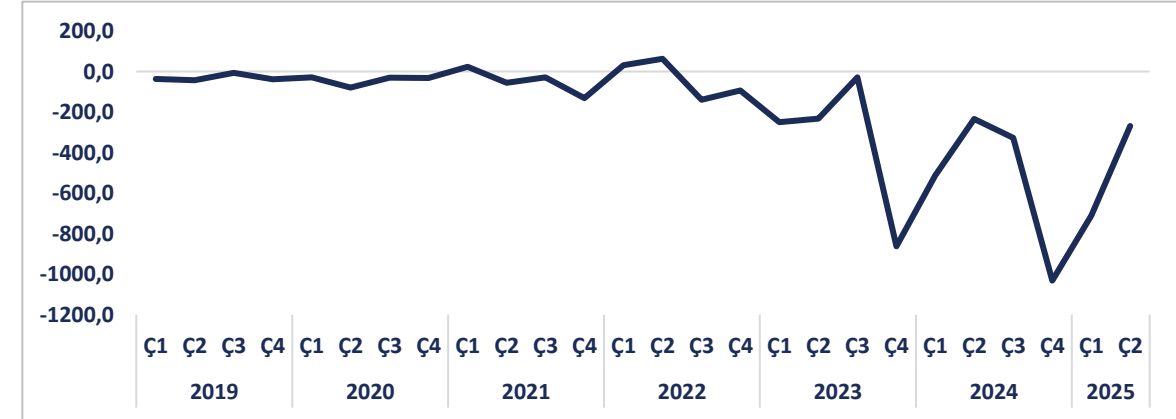
- 2025 yılı Temmuz ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 1.120,8 milyar TL, bütçe gelirleri 1.096,9 milyar TL ve bütçe açığı 23,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2025 yılının ikinci çeyreğinde merkezi yönetim bütçe giderleri 3.461,5 milyar TL, bütçe gelirleri 3.191,8 milyar TL ve bütçe açığı 269,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyar TL)

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyar TL)

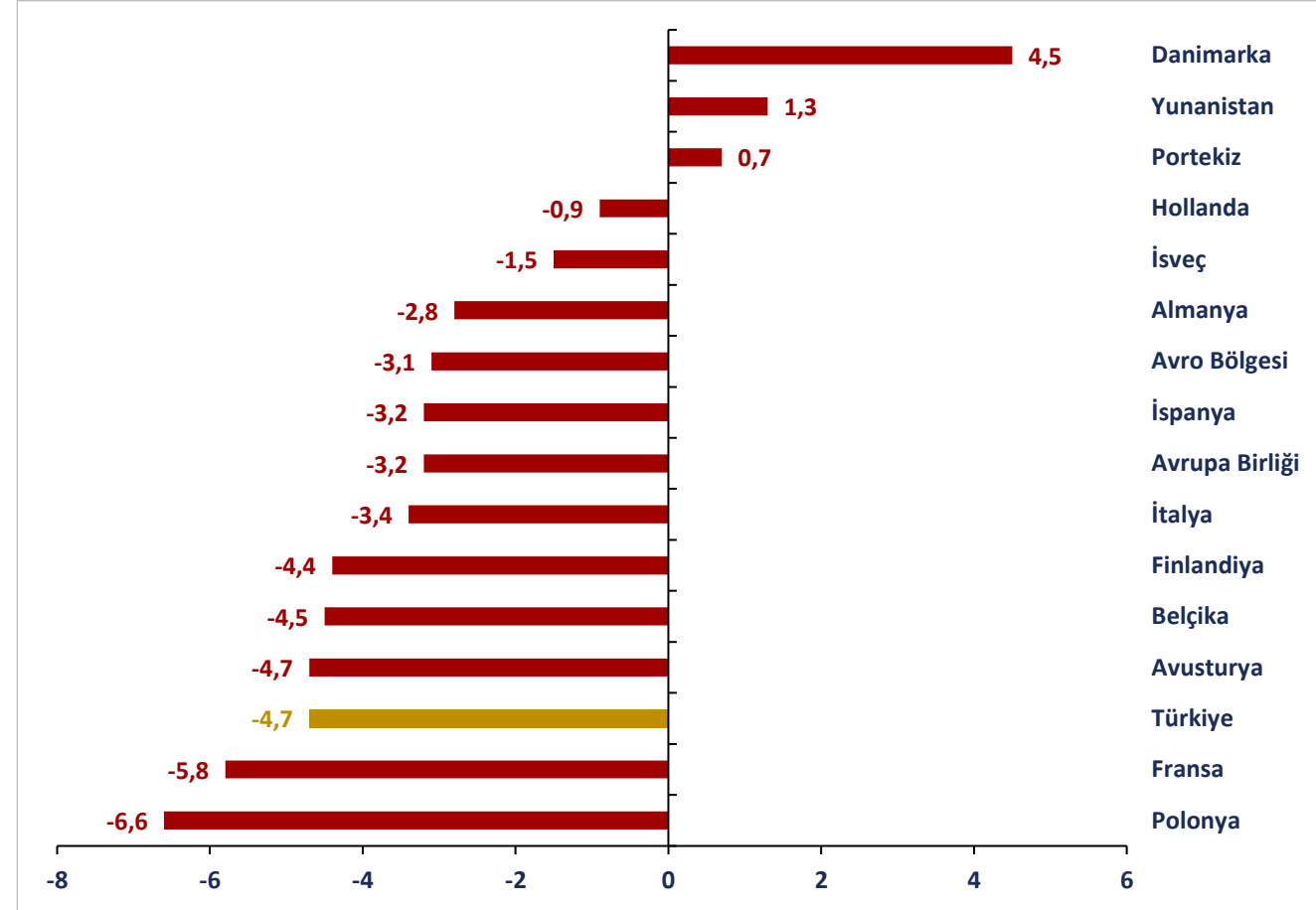
Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi

- Türkiye'nin Merkezi Yönetim Bütçe Dengesinin GSYH'ye oranı 2024 yılında %-4,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH, (%) 2024

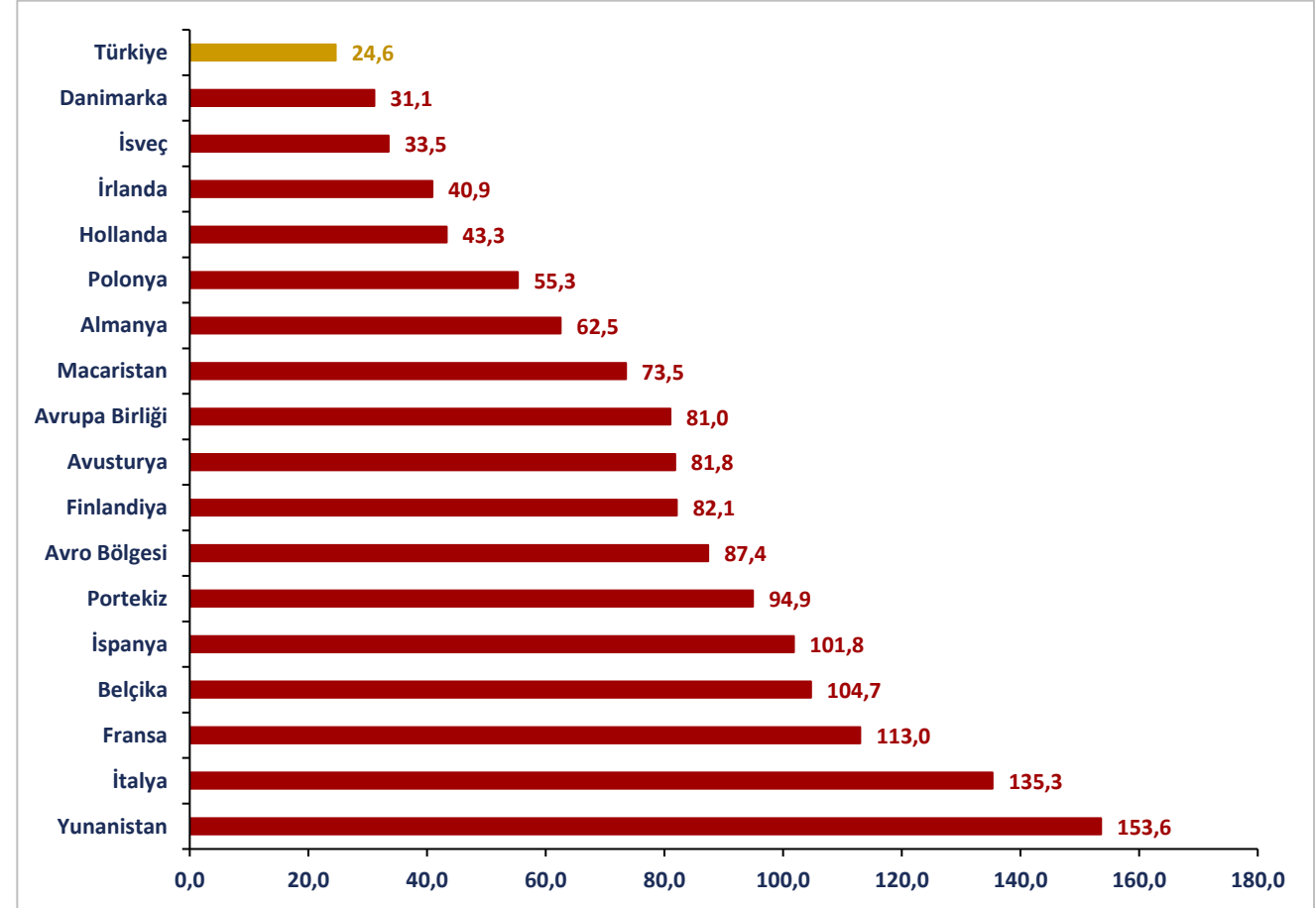
Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Eurostat

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

AB Tanımlı Genel Devlet Borç Stoku / GSYH

- Türkiye'nin AB tanımlı Genel Devlet Borç Stokunun GSYH'ye oranı 2024 yılında, Maastricht kriteri olan %60'ın oldukça altında, %24,6 olarak gerçekleşmiştir.

AB Tanımlı Genel Devlet Borç Stoku / GSYH, (%) 2024

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Eurostat

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Ödemeler Dengesi İstatistikleri

- 2024 yılı Temmuz ayında 1 milyar 392 milyon dolar fazla veren cari işlemler dengesi, 2025 yılı Temmuz ayında 1 milyar 766 milyon dolar fazla vermiştir.

Ödemeler Dengesi

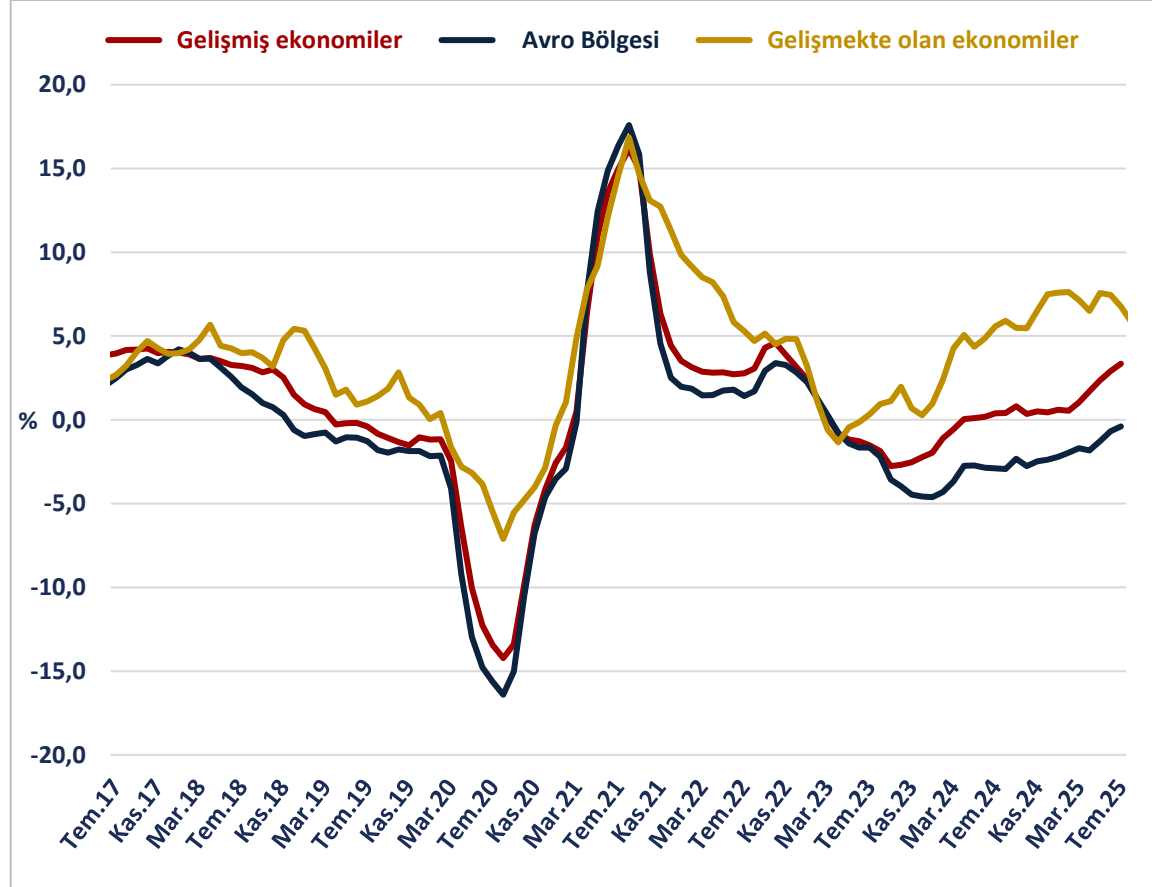
Milyon Dolar	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2024	2025	Fark	2024	2025	Fark
I- CARI İŞLEMLER HESABI	1.392	1.766	374	-12.895	-21.224	-8.329
A. DIŞ TİCARET DENGESİ	-5.068	-4.635	433	-35.037	-41.695	-6.658
B. HİZMETLER DENGESİ	7.709	8.024	315	31.077	31.726	649
C. BİRİNCİL GELİR DENGESİ	-1.341	-1.462	-121	-8.912	-10.780	-1.868
D. İKİNCİL GELİR DENGESİ	92	-161	-253	-23	-475	-452
II- SERMAYE HESABI	-70	-120	-50	-98	-125	-27
III- FİNANS HESAPLARI	4.049	1.064	-2.985	-16.639	-26.249	-9.610
Doğrudan Yatırımlar	-784	-1.224	-440	-3.035	-3.098	-63
Net Varlık Edinimi	506	802	296	3.230	5.252	2.022
Net Yükümlülük Oluşumu	1.290	2.026	736	6.265	8.350	2.085
Sermaye	612	1.487	875	3.142	4.726	1.584
Yatırım	614	1.494	880	3.587	5.402	1.815
Tasfiye	2	7	5	445	676	231
Diğer Sermaye (Net)	390	181	-209	1.300	2.407	1.107
Gayrimenkul (Net)	288	358	70	1.823	1.217	-606
Portföy Yatırımları	-2.483	-5.097	-2.614	-12.550	790	13.340
Diğer Yatırımlar	1.950	-11.212	-13.162	-145	-15.371	-15.226
Rezerv Varlıklar	5.366	18.597	13.231	-909	-8.570	-7.661
IV- NET HATA NOKSAN	2.727	-582	-3.309	-3.646	-4.900	-1.254

Kaynak: TCMB

MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Küresel Ticaret Hacim Endekslerindeki Gelişmeler

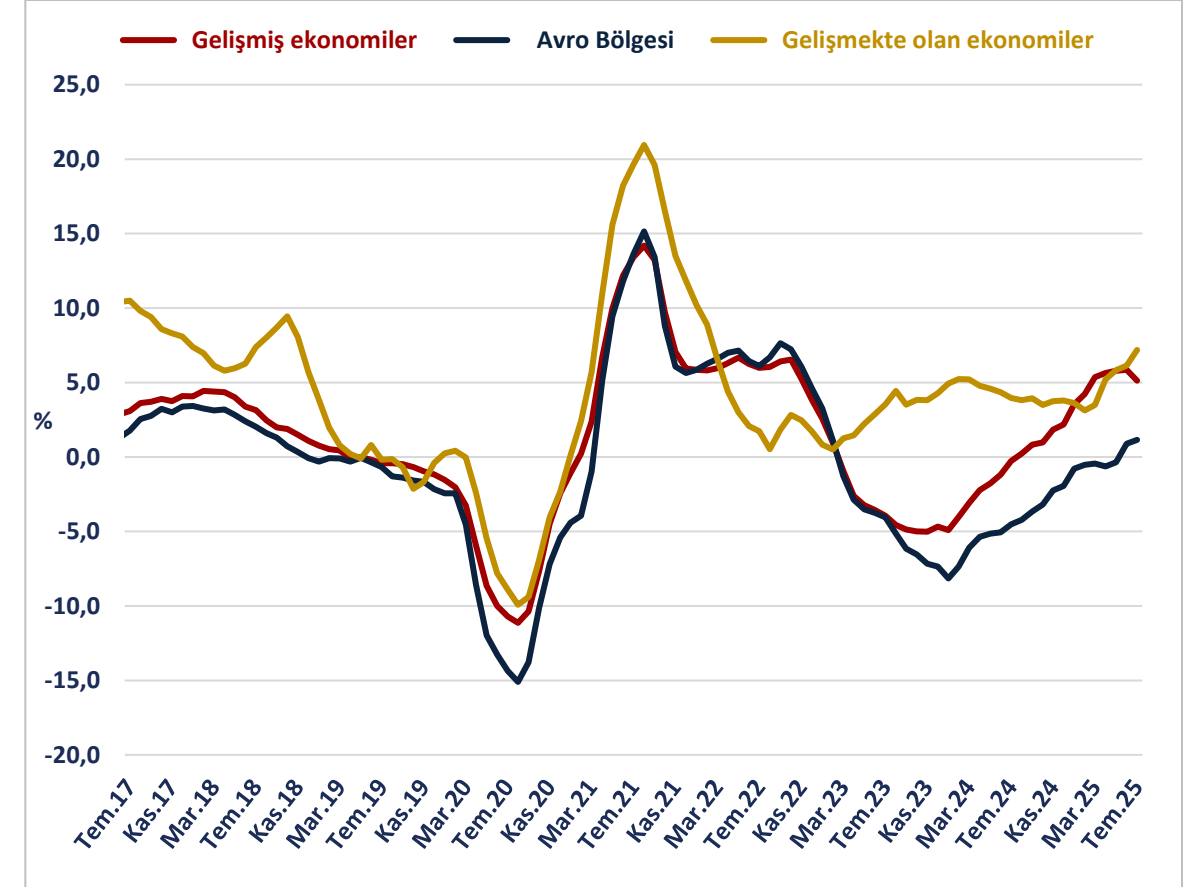
İhracat Hacmi Değişimi* (6 Aylık Hareketli Ortalama)

Kaynak: Hollanda Ekonomik Politika Analizi Bürosu (CPB)

* Ticaret Hacim Endeksinde (2021=100) mevsim etkisinden arındırılmış veriler kullanılmakta ve artışlar yıllık bazda hesaplanmaktadır.

İthalat Hacmi Değişimi* (6 Aylık Hareketli Ortalama)

Kaynak: Hollanda Ekonomik Politika Analizi Bürosu (CPB)

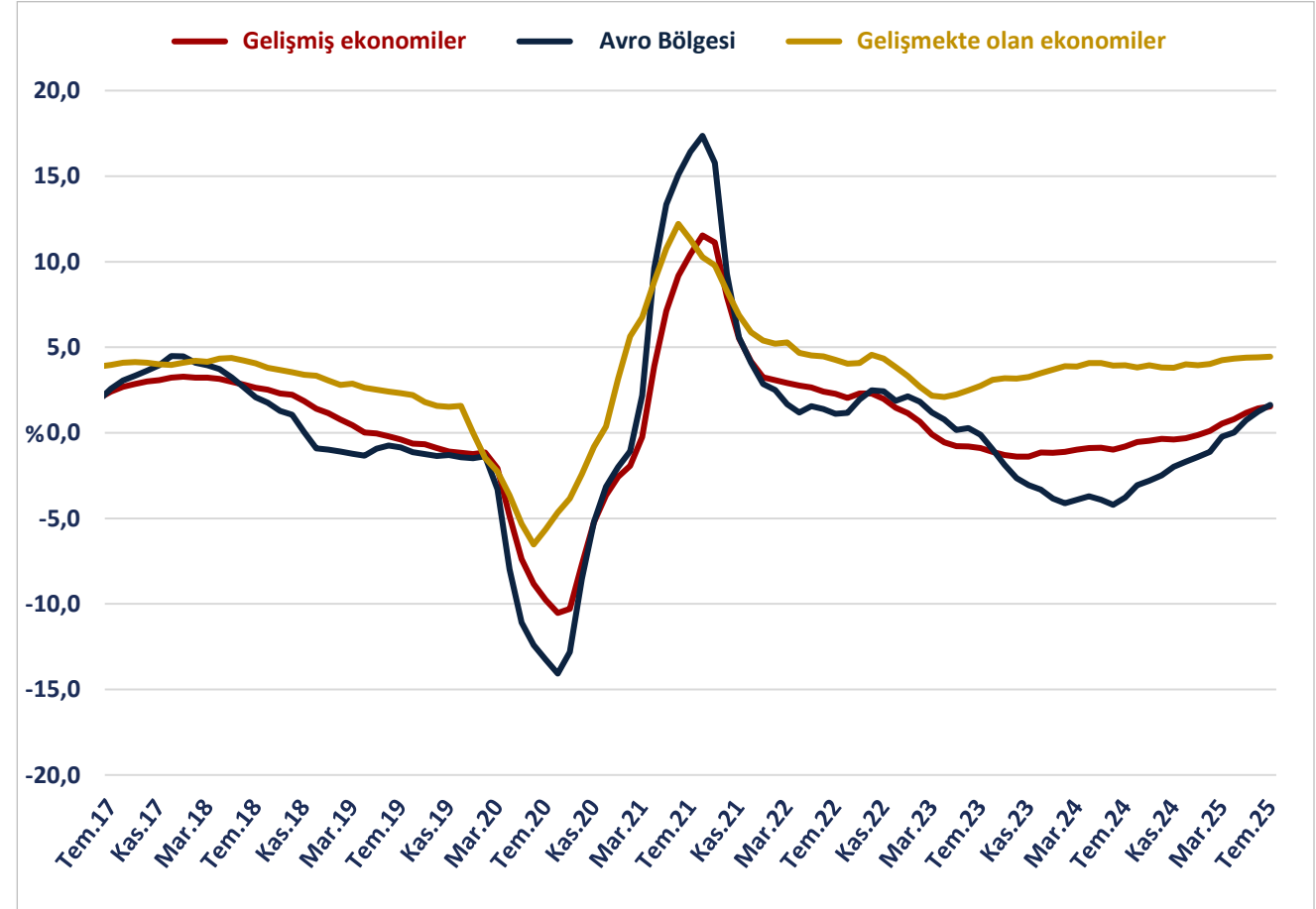
MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

Küresel Sanayi Üretim Endekslerindeki Gelişmeler

- 2025 yılı Temmuz ayı itibarıyla sanayi üretimi gelişmiş ülkelerde yatay seyir izlerken, gelişmekte olan ekonomiler ile Avro Bölgesi'ndeki genişleme ise hız kazanmaya devam etmiştir.

*Sanayi Üretim Endeksinde (2021=100) mevsim etkisinden arındırılmış veriler kullanılmakta ve değişimler yıllık bazda hesaplanmaktadır.

Sanayi Üretim Endeksindeki Aylık Değişimler* (6 Aylık Hareketli Ort.)

Kaynak: Hollanda Ekonomik Politika Analiz Bürosu (CPB)

B- MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

Orta Vadeli Program (2026-2028) Hedefleri

	2024	2025 (GT)	2026 (P)	2027 (P)	2028 (P)
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	44.587	62.179	77.257	89.406	101.397
Kişi Başı Milli Gelir (\$)	15.325	17.748	18.621	19.710	20.987
GSYH Reel Büyümesi (%)	3,3	3,3	3,8	4,3	5,0
İşsizlik Oranı (%)	8,7	8,5	8,4	8,2	7,8
Seyahat Gelirleri (Milyar \$)	56,3	59,5	61,8	64,5	68,2
Cari İşlemler Dengesi (Milyar \$)	-10,2	-22,6	-22,3	-20,5	-18,5
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-0,8	-1,4	-1,3	-1,2	-1,0

2026-2028 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'da, On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) hedefleri dikkate alınarak makroekonomik ve finansal istikrarın güçlendirilmesi, mali disiplinin korunması ve orta vadede enflasyonun tek haneye düşürülerek fiyat istikrarının sağlanması amaçlanmaktadır. Program ayrıca üretkenliğin artırılması, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin geliştirilmesi, yeşil ve dijital ekonomiye geçiş sürecinde teknolojik dönüşümün hızlandırılması, beşeri sermayenin güçlendirilmesi, işgücü piyasasının daha etkin hale getirilmesi, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılması yoluyla sürdürülebilir büyümeyi hedeflemektedir.

Kaynak: Strateji ve Bütçe Başkanlığı

GT: Gerçekleşme Tahmini, P: Program

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

Orta Vadeli Program (2026-2028) Mal Ticareti Hedefleri

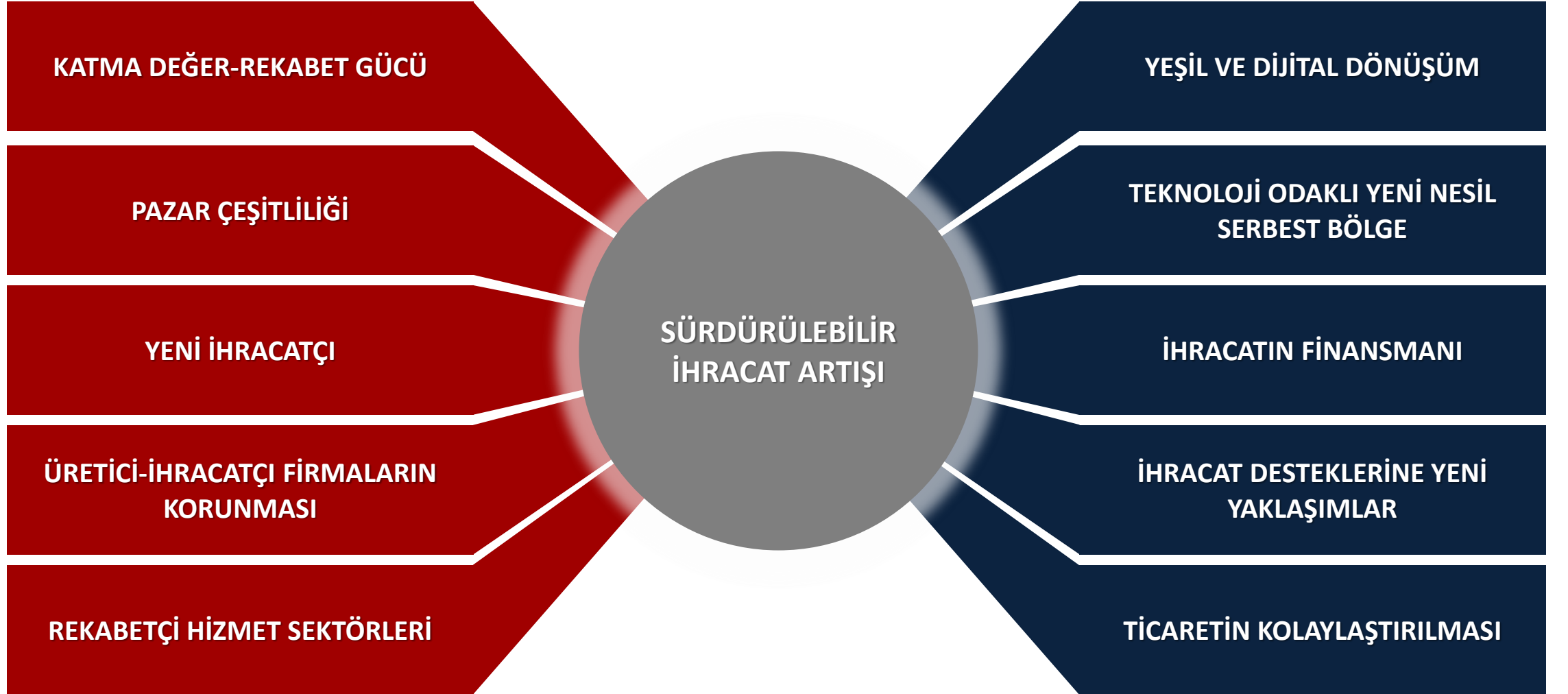
	2024	2025 (GT)	2026 (P)	2027 (P)	2028 (P)
İhracat (Milyar \$) (GTS)	261,8	273,8	282,0	294,0	308,5
İthalat (Milyar \$) (GTS)	344,0	367,0	378,0	393,0	410,5
Dış Ticaret Dengesi (GTS, Milyar Dolar)	-82,2	-93,2	-96,0	-99,0	-102,0
Dış Ticaret Hacmi (GTS)/GSYH (%)	44,6	40,8	39,8	39,0	38,1
İhracat/İthalat (%)	76,1	74,6	74,6	74,8	75,2

Kaynak: Strateji ve Bütçe Başkanlığı

GT: Gerçekleşme Tahmini, P: Program

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

İhracat Ana Planı Hedefleri

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

İhracat Ana Planı Politika Araçları

UZAK ÜLKELER STRATEJİSİ

Neden Uzak Ülkeler?

- Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık üçte ikisi Türkiye'ye görece yakın ülkelere gerçekleştirilmektedir.
- Türkiye'nin ortalama ihracat mesafesi dünya ortalamasının altında kalmaktadır.
- Stratejiyle, dünya nüfusunun %62'sini, küresel GSYH'nin %64'ünü temsil eden 18 ülkeye 2018-2020 ortalaması yaklaşık 20 milyar dolar olan mal ihracatımızın 2028 yılında 50 milyar dolara ulaşması ve bu ülkelerin ithalatındaki payımızın %1 seviyesine yükseltilmesi hedeflenmektedir.
- Uzak Ülkeler Stratejisi aşağıdaki stratejik dokümanlarla uyum arz etmektedir.
 - 12. Kalkınma Planı (2024-2028),
 - İhracat Ana Planı,
 - Orta Vadeli Program (2025-2027),
 - Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı,
 - Bakanlığımızın Stratejik Planı

Türkiye'nin dünya ticaretindeki payını arttırmak

Ülkemize coğrafi olarak uzak, yüksek gelire sahip büyük pazarlardan ülkemizin potansiyelinin altında pay aldığı anlaşılmaktadır.

İhracat yapılan pazarları çeşitlendirmek

İhracatçılarımızın coğrafi olarak uzak büyük pazarlara yönelmesi ihracat pazarlarımızın çeşitlenmesine önemli bir katkı sağlayacaktır.

İhracatçılara yol gösterilmesi

Ülkemiz ihracatının menzilinin 4.744 km'lik dünya ortalamasına yükseltilmesi ve büyük uzak pazarlardaki payının artırılması için bir strateji belgesi oluşturulmuştur.

UZAK ÜLKELER STRATEJİSİ

Hedef Ülkeler

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

İthalata İlişkin Ticaret Politikası Savunma Araçları

Damping ve Sübvansiyona Karşı Önlem

64 ürün grubunda 136 önlem

Korunma Önlemi

8 üründe tüm ülkeler, 3 üründe ülke spesifik olmak üzere toplam 11 adet

Gözetim Uygulaması

159 ürün grubu

Önlemin Etkisiz Kılınmasına Karşı Önlem

18 ürün grubunda 45 ülkeye karşı 118 önlem

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

İlave Gümrük Vergisi Uygulamaları (İGV)

İlave Gümrük Vergisi

4.570 ürün

(Eylül 2025 itibarıyla, AB ve STA hariç tüm ülkeler)

İGV Uygulanan Başlıca Sektörler

Tekstil ve Konfeksiyon, Seramik, Doğal Taş, Mücevherat, Alüminyum, Hırdavat, Otomotiv Yedek Parça, Kozmetik, Mobilya, Oyuncak, Beyaz Eşya

2024 yılında İGV'ye tabi ürünlerden gerçekleştirilen toplam ithalat **70,4 milyar dolar**

(AB ve STA ülkeleri hariç 27,5 milyar dolar)

2025 yılı ilk sekiz aylık dönemde İGV uygulanan ürünlerde toplam ithalat **55,6 milyar dolar**

(AB ve STA ülkeleri hariç 22,5 milyar dolar)

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

Uluslararası Kuruluşların Büyüme Tahminleri

Uluslararası Kuruluşlar	Yıl	Bazı Ülke-Ülke Gruplarına İlişkin Büyüme Tahminleri (%)							
		Dünya	Avro Bölgesi	ABD	Brezilya	Rusya	Hindistan	Çin	Japonya
IMF	2024	3,3	0,9	2,8	3,4	4,3	6,5	5,0	0,2
	2025	3,0	1,0	1,9	2,3	0,9	6,4	4,8	0,7
	2026	3,1	1,2	2,0	2,1	1,0	6,4	4,2	0,5
OECD	2024	3,3	0,8	2,8	3,4	4,3	6,2	5,0	0,2
	2025	2,9	1,0	1,6	2,1	1,0	6,3	4,7	0,7
	2026	2,9	1,2	1,5	1,6	0,7	6,4	4,3	0,4
Dünya Bankası	2024	2,8	0,9	2,8	3,4	4,3	6,5	5,0	0,2
	2025	2,3	0,7	1,4	2,4	1,4	6,3	4,5	0,7
	2026	2,4	0,8	1,6	2,2	1,2	6,5	4,0	0,8

Kaynak: IMF 2025 Temmuz ayı Görünüm Raporu, OECD 2025 Haziran ayı Görünüm Raporu, Dünya Bankası 2025 Haziran ayı Görünüm Raporu

MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

Dünya Ticaretine İlişkin Tahminler

DTÖ Küresel Mal Ticareti Büyüme Tahminleri (%)

Bölgeler	2024	2025	2026
Dünya Mal Ticaret Hacmi	2,8	2,4	0,5
İhracat Artışı			
Kuzey Amerika	2,3	-3,1	-1,0
Güney Amerika	6,2	2,4	-1,9
Avrupa	-1,7	0,7	2,0
Asya	8,0	5,3	0,0
İthalat Artışı			
Kuzey Amerika	4,7	-4,9	-5,8
Güney Amerika	6,0	8,8	-0,6
Avrupa	-2,3	2,4	0,8
Asya	5,1	5,7	2,7

Kaynak: DTÖ (Ekim 2025)

IMF Küresel Mal ve Hizmet Ticareti Büyüme Tahminleri (%)

Reel Değişim (%)	2024	2025	2026
Küresel Ticaret Hacmi	3,5	2,6	1,9
Gelişmiş Ülkeler	2,0	1,8	1,2
Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ülkeler	5,8	3,8	3,2

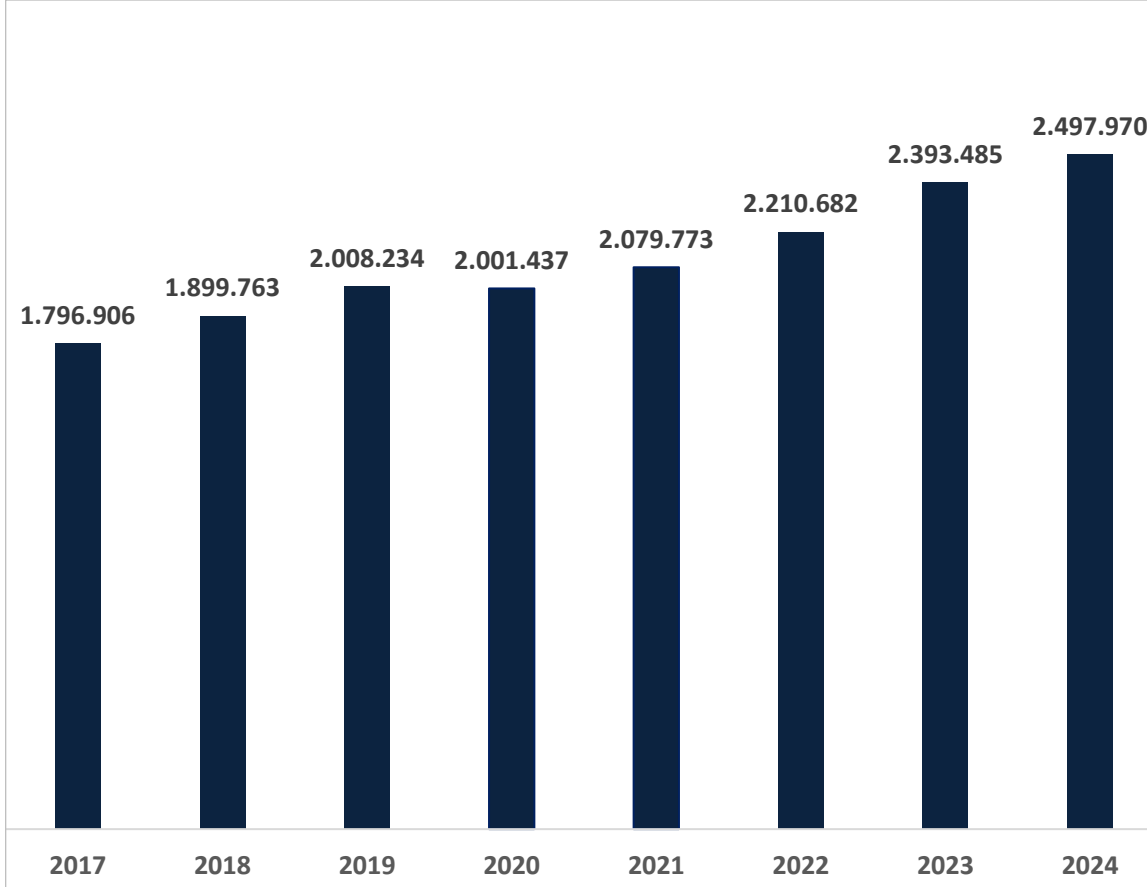
Kaynak: IMF (Temmuz 2025)

C- İÇ TİCARETTE GELİŞMELER

İÇ TİCARETTE GELİŞMELER

Aktif Şirket Sayıları

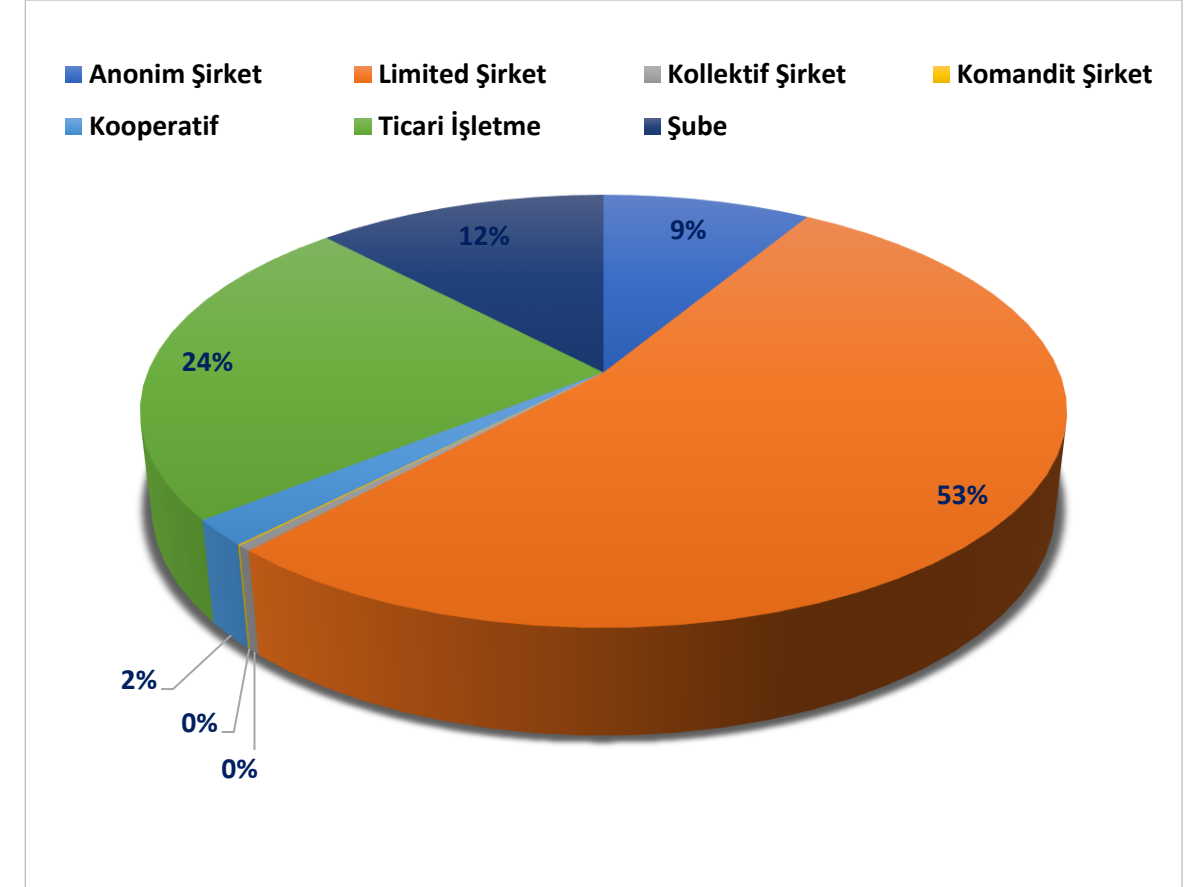
Yıllara Göre Aktif Şirket, Ticari İşletme ve Şube Sayısı*

Kaynak: MERSİS

*Aralık Verisi

Aktif Şirket, Ticari İşletme ve Şube Dağılımı*

Kaynak: MERSİS

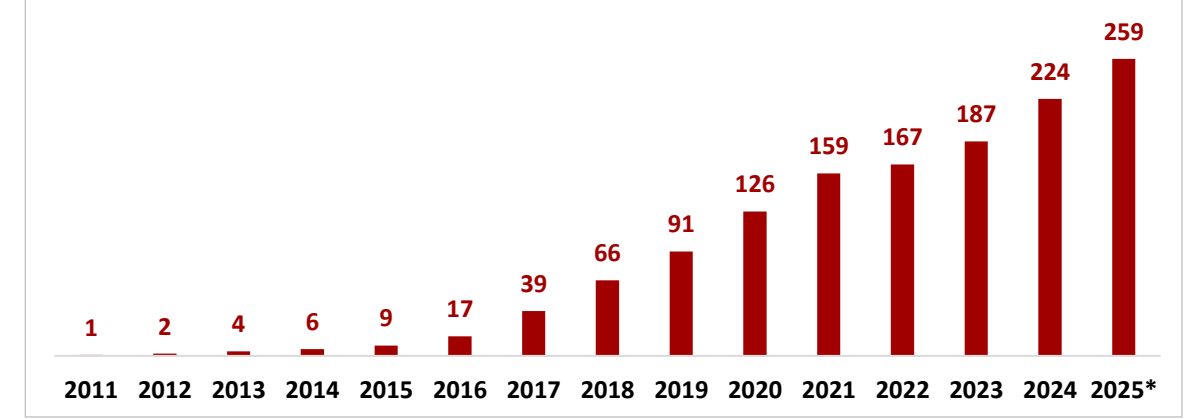
*31.07.2025 İtibarıyla

İÇ TİCARETTE GELİŞMELER

Lisanslı Depo İşletme Sayısı ve Depolama Kapasitesi

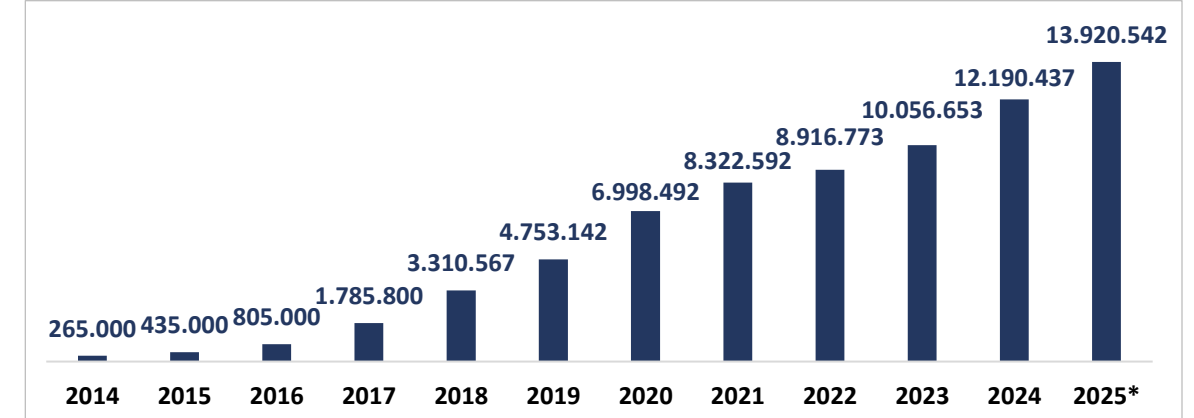
- 2011 yılından günümüze toplam 259 adet lisanslı depo işletmesi lisans alarak faaliyetlerine başlamıştır.
- Ülkemizde lisanslı depolama kapasitesi toplamda 13,9 milyon tona ulaşmıştır.

Yıllar Bazında Faaliyette Bulunan Lisanslı Depo İşletmesi Sayısı

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, *03.09.2025 tarihi itibarıyla

Yıllar Bazında Lisanslı Depo Kapasitesi (Ton)

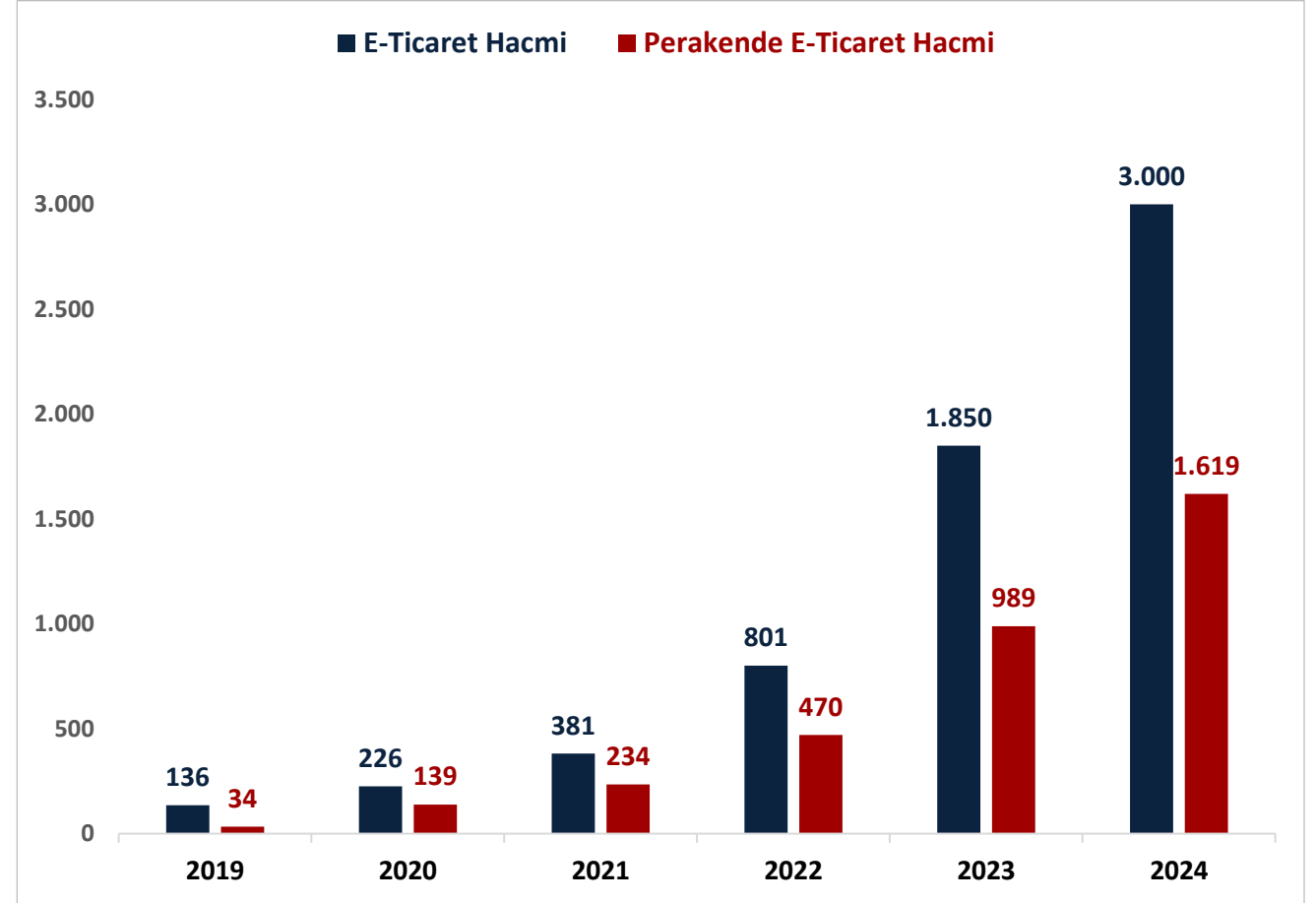
Kaynak: Ticaret Bakanlığı, *03.09.2025 tarihi itibarıyla

İÇ TİCARETTE GELİŞMELER

2019-2024 Yılları Arasında Türkiye'deki E-ticaret ve Perakende E-ticaret Hacimleri (Milyar TL)

- 2019-2024 yılları arasında, e-ticaret hacminde 22, perakende e-ticaret hacminde ise 47 kat artış gözlenmiştir.

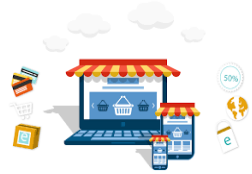
Türkiye'deki E-ticaret ve Perakende E-ticaret Hacimleri (Milyar TL)

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi

İÇ TİCARETTE GELİŞMELER

Elektronik Ticaret 2019 ve 2024 Yıllarına İlişkin İstatistikler

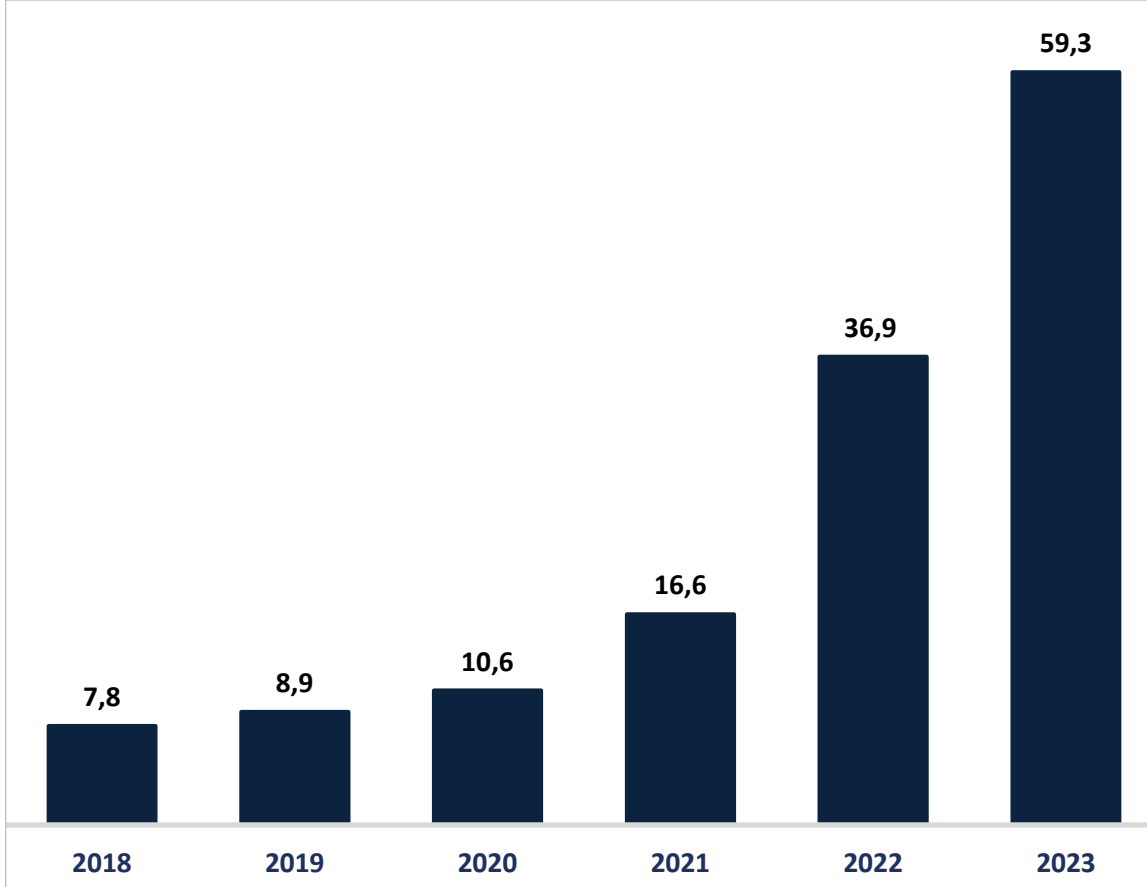
	2019	2024	Büyüme Oranı
Kayıtlı İşletme	68.457	600.800	%778
Pazar Yerlerindeki Satıcı Sayısı	57.394	584.825	%919
Sipariş Sayısı	1,36 Milyar	5,91 Milyar	%335
E-ticaretin Genel Ticarete Oranı	%9,8	%19,1	%95

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi

İÇ TİCARETTE GELİŞMELER

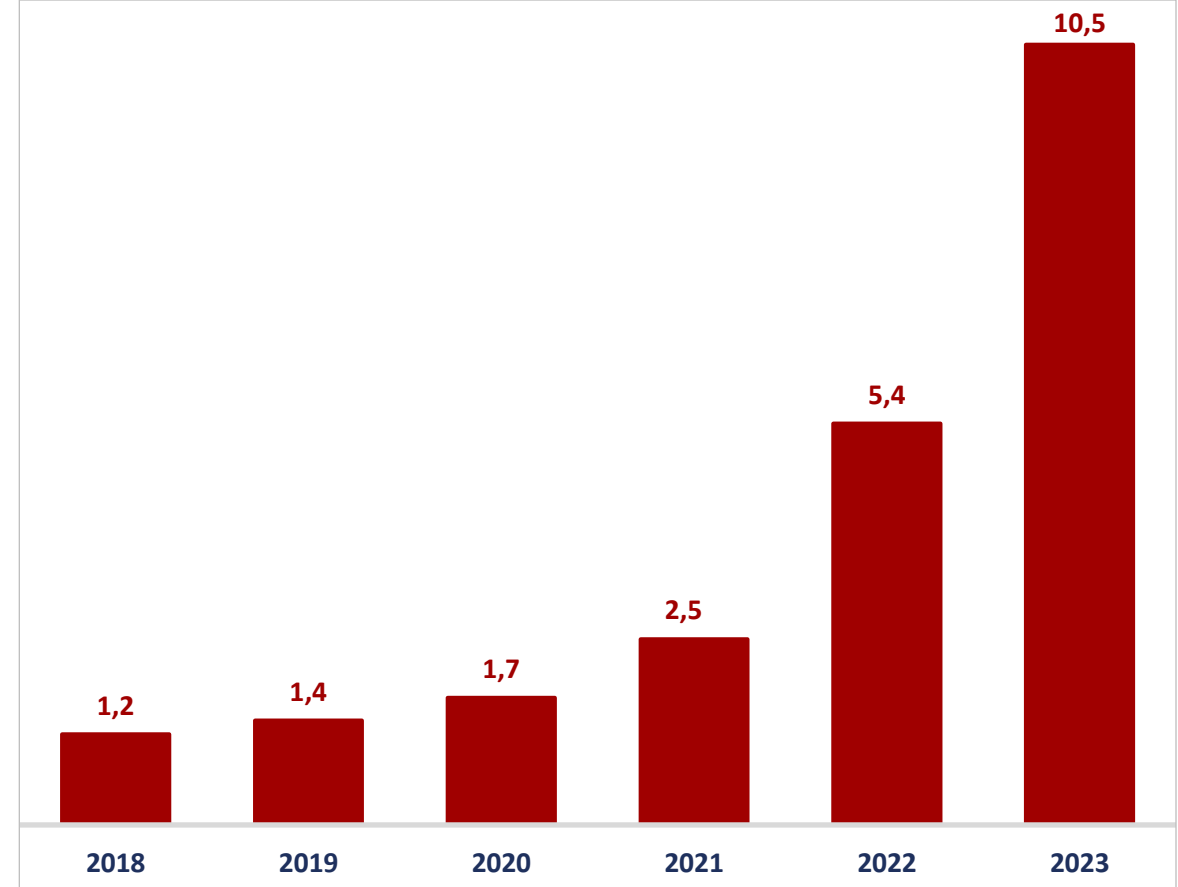
Türkiye Ticaret Hacmi ve Perakende Ticaret Hacmi (Trilyon TL)

Türkiye Ticaret Hacmi

Kaynak: TÜİK

Türkiye Perakende Ticaret Hacmi

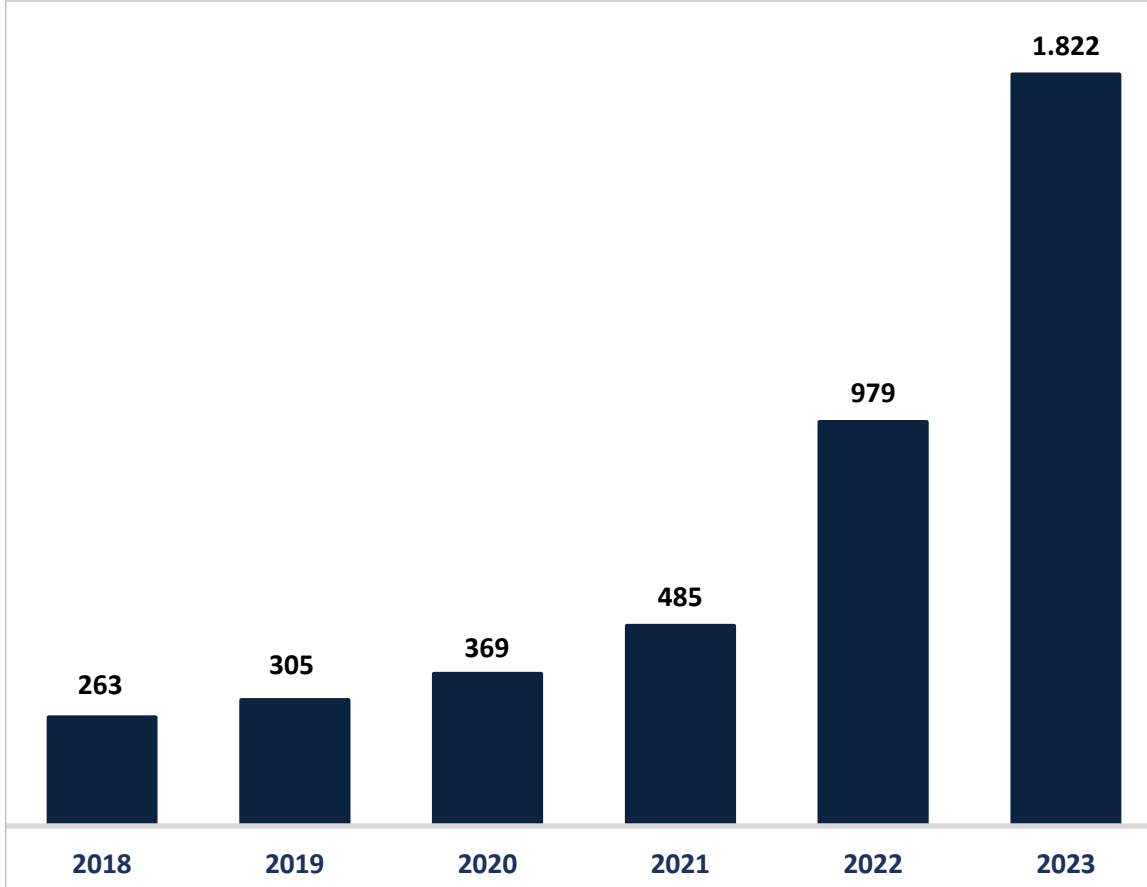

Kaynak: TÜİK

İÇ TİCARETTE GELİŞMELER

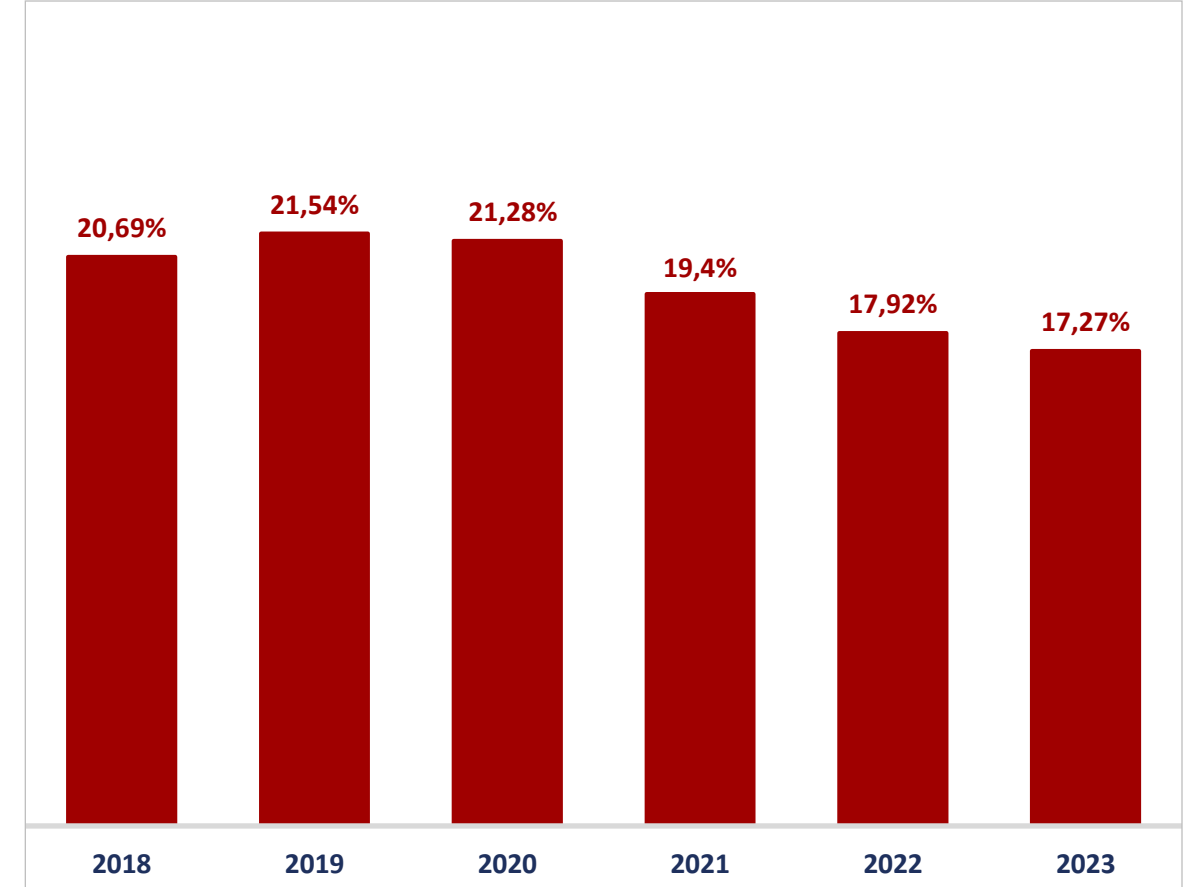
Türkiye Gıda Perakendeciliği

Türkiye Gıda Perakendeciliği Ciroları (Milyar TL)

Kaynak: TÜİK

Türkiye Gıda Perakendeciliğinin Perakende Ticarete Oranı

Kaynak: TÜİK

D- DIŞ TİCARETTE GELİŞMELER

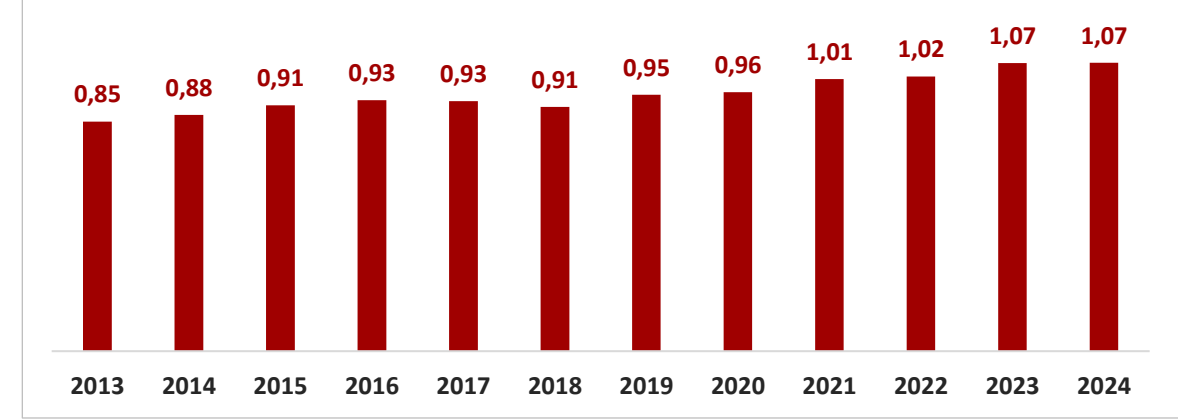
1) MAL TİCARETİ

MAL TİCARETİ

Türkiye'nin Küresel Ticaretteki Payı

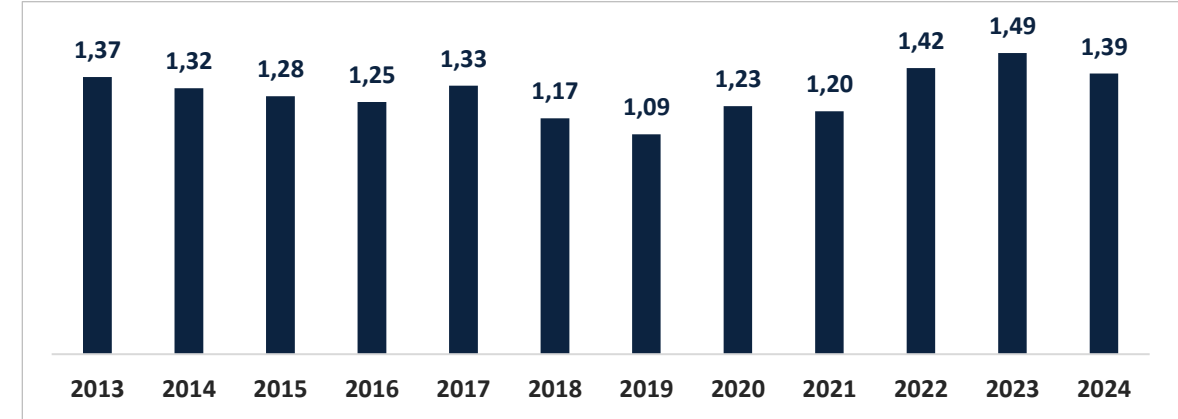
- 2024 yılında Türkiye'nin dünya mal ihracatındaki payı %1,07 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- 2024 yılında Türkiye'nin dünya mal ithalatındaki payı %1,39 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Küresel Mal İhracatındaki Payı (%)

Kaynak: DTÖ

Türkiye'nin Küresel Mal İthalatındaki Payı (%)

Kaynak: DTÖ

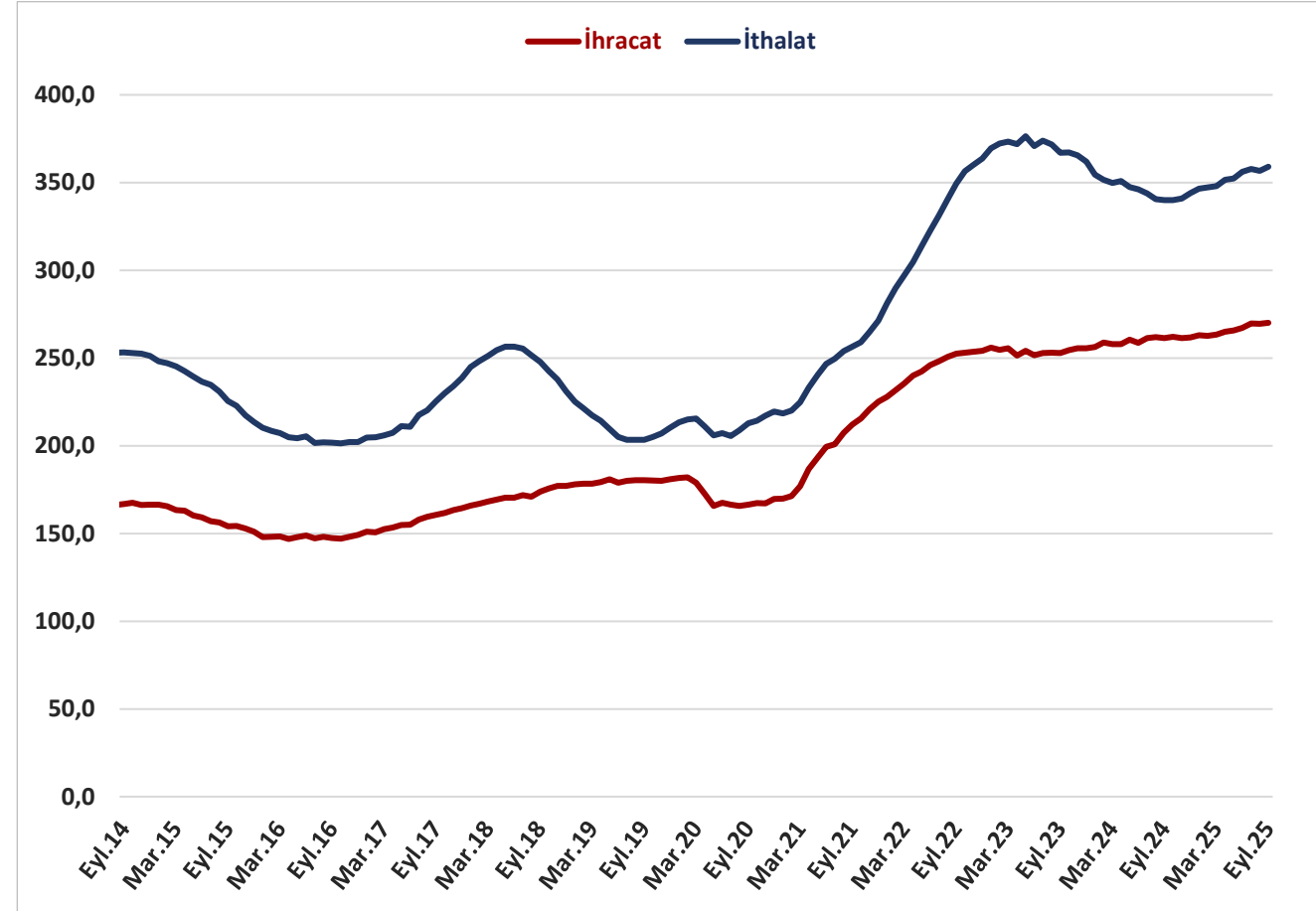
MAL TİCARETİ

İhracat ve İthalatın Gelişimi

2025 yılı Eylül ayında, 2024 yılının aynı ayına göre genel ticaret sisteminde;

- İhracat %3,0 oranında artışla 22 milyar 607 milyon dolar,
- İthalat %8,8 oranında artışla 29 milyar 492 milyon dolar,
- Dış ticaret açığı ise %33,4 oranında artışla 6,9 milyar dolar olmuştur.

Yıllıklandırılmış İhracat ve İthalatın Aylık Gelişimi (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, Ticaret Bakanlığı

MAL TİCARETİ

Dış Ticaret Endeksleri (2015=100)

Dış Ticaret Endeksleri	2023		2024		2024 Temmuz		2025 Temmuz	
	Endeks	Değişim (%)	Endeks	Değişim (%)	Endeks	Değişim (%)	Endeks	Değişim (%)
İhracat Birim Değer Endeksi	113,7	0,1	114,1	0,4	115,9	1,8	121,3	4,7
İhracat Miktar Endeksi	148,8	0,4	152,0	2,2	154,1	11,7	163,3	6,0
İthalat Birim Değer Endeksi	133,7	-10,9	131,8	-1,4	131,2	3,7	131,6	0,4
İthalat Miktar Endeksi	126,6	11,5	122,2	-3,5	127,6	-11,0	133,9	5,0
Dış Ticaret Hadleri	85,0	12,3	86,6	1,9	88,4	-1,8	92,2	4,3

Kaynak: TÜİK

MAL TİCARETİ

Dış Ticaretin Gelişimi

(Milyar \$)	2023	2024	Değişim (%) 2023/2024	2024 Eylül	2025 Eylül	Değişim (%) 2024/2025	2024 Ocak-Eylül	2025 Ocak-Eylül	Değişim (%) 2024/2025
İhracat	255,6	261,8	2,4	22,0	22,6	3,0	192,7	200,6	4,1
Enerji ihracatı ¹	16,4	16,6	1,0	1,0	1,2	19,2	12,7	12,0	-5,3
Altın ihracatı ²	4,3	3,5	-19,6	0,2	0,2	-8,3	2,7	2,5	-4,7
İthalat	362,0	344,0	-5,0	27,1	29,5	8,8	252,6	267,7	5,9
Enerji İthalatı ¹	69,1	65,6	-5,1	4,7	4,5	-3,6	48,1	46,8	-2,7
Altın İthalatı ²	30,0	17,1	-43,0	1,2	2,5	107,6	11,3	15,8	40,3
Dış Ticaret Hacmi	617,6	605,8	-1,9	49,1	52,1	6,2	445,3	468,3	5,2
Dış Ticaret Dengesi	-106,3	-82,2	-22,7	-5,2	-6,9	33,4	-60,0	-67,0	11,8
Enerji Dışı Denge	-53,6	-33,2	-38,1	-1,4	-3,5	145,0	-24,6	-32,3	31,1
İhracat/İthalat (%)	70,6	76,1	5,5*	81,0	76,7	-4,3*	76,3	75,0	-1,3*
Enerji Hariç İhracat/İthalat (%)	81,7	88,1	6,4*	93,6	85,9	-7,7*	88,0	85,4	-2,6*
Altın ve Enerji Hariç İhracat/İthalat (%)	89,4	92,5	3,1*	98,0	94,7	-3,3*	91,7	90,7	-1,0*

⁽¹⁾Enerji, 27. fasıla karşılık gelmektedir.

⁽²⁾Altın 7108. fasıla karşılık gelmektedir.

(*)Karşılama oranı değişimleri yüzde puan farkını ifade etmektedir.

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

MAL TİCARETİ

Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

İhracat

Milyon Dolar	Yıllık			Eylül			Ocak-Eylül		
	2023	2024	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)
Yatırım malları	33.659	33.950	0,9	3.124	3.064	-1,9	24.678	27.342	10,8
Ara mallar	129.009	130.648	1,3	10.747	11.445	6,5	97.696	102.049	4,5
Tüketim malları	90.681	93.683	3,3	7.837	7.693	-1,8	68.116	68.009	-0,2
Diğerleri	2.278	3.498	53,6	248	405	63,5	2.170	3.226	48,6
TOPLAM	255.627	261.778	2,4	21.956	22.607	3,0	192.661	200.625	4,1

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

İthalat

Milyon Dolar	Yıllık			Eylül			Ocak-Eylül		
	2023	2024	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)
Yatırım malları	52.742	50.633	-4,0	4.359	4.377	0,4	37.686	38.732	2,8
Ara mallar	261.311	238.253	-8,8	18.367	20.386	11,0	175.706	184.553	5,0
Tüketim malları	47.642	54.469	14,3	4.227	4.564	8,0	38.792	43.609	12,4
Diğerleri	272	655	141,0	164	166	1,1	452	757	67,4
TOPLAM	361.967	344.010	-5,0	27.117	29.492	8,8	252.635	267.651	5,9

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

MAL TİCARETİ

Fasıl Bazında İhracat

Fasıl	İhracat (Milyon Dollar)	Yıllık			Eylül			Ocak - Eylül		
	Fasıl Adı	2023	2024	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)
87	Motorlu kara taşıtları	30.829	32.437	5,2	2.899	3.232	11,5	23.335	26.397	13,1
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	25.262	25.553	1,2	2.162	2.180	0,8	18.965	18.978	0,1
85	Elektrikli makina ve cihazlar	15.454	16.448	6,4	1.414	1.461	3,3	11.984	12.783	6,7
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar	16.389	16.551	1,0	983	1.172	19,2	12.705	12.028	-5,3
71	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	13.647	13.030	-4,5	1.013	961	-5,1	9.623	10.271	6,7
72	Demir ve çelik	8.860	10.182	14,9	943	938	-0,6	7.776	8.126	4,5
39	Plastikler ve mamulleri	10.572	10.920	3,3	963	936	-2,9	8.140	8.374	2,9
73	Demir veya çelikten eşya	10.051	9.812	-2,4	850	893	5,0	7.296	7.194	-1,4
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	10.278	10.106	-1,7	918	878	-4,4	7.551	7.142	-5,4
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	8.037	7.384	-8,1	593	568	-4,2	5.692	5.185	-8,9
Liste Toplamı		149.380	152.424	2,0	12.739	13.218	3,8	113.068	116.475	3,0
Genel Toplam		255.627	261.778	2,4	21.956	22.607	3,0	192.661	200.625	4,1

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

*2025 yılı Eylül ayı değerlerine göre sıralanmıştır.

MAL TİCARETİ

Fasıl Bazında İthalat

Fasıl	İthalat (Milyon Dollar)	Yıllık			Eylül			Ocak - Eylül		
	Fasıl Adı	2023	2024	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)	2024	2025	Değişim (%)
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar	69.114	65.590	-5,1	4.708	4.538	-3,6	48.062	46.779	-2,7
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	40.968	39.558	-3,4	3.216	3.372	4,9	29.410	30.305	3,0
87	Motorlu kara taşıtları	32.261	31.670	-1,8	2.425	2.930	20,8	23.008	26.595	15,6
71	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	33.912	24.873	-26,7	1.844	2.808	52,3	16.344	19.747	20,8
85	Elektrikli makina ve cihazlar	27.948	27.223	-2,6	2.508	2.700	7,6	20.053	21.727	8,3
72	Demir ve çelik	24.160	23.659	-2,1	1.737	1.804	3,8	17.382	16.746	-3,7
39	Plastikler ve mamulleri	16.215	15.626	-3,6	1.273	1.249	-1,9	11.809	11.944	1,1
29	Organik kimyasal ürünler	9.181	9.453	3,0	767	760	-1,0	7.166	6.823	-4,8
90	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol cihazları, bunların aksam, parça ve aksesuarı	6.453	6.789	5,2	575	673	17,1	4.842	5.558	14,8
74	Bakır ve bakırdan eşya	5.652	6.013	6,4	516	623	20,8	4.408	5.442	23,5
Liste Toplamı		265.863	250.453	-5,8	19.570	21.455	9,6	182.484	191.668	5,0
Genel Toplam		361.967	344.010	-5,0	27.117	29.492	8,8	252.635	267.651	5,9

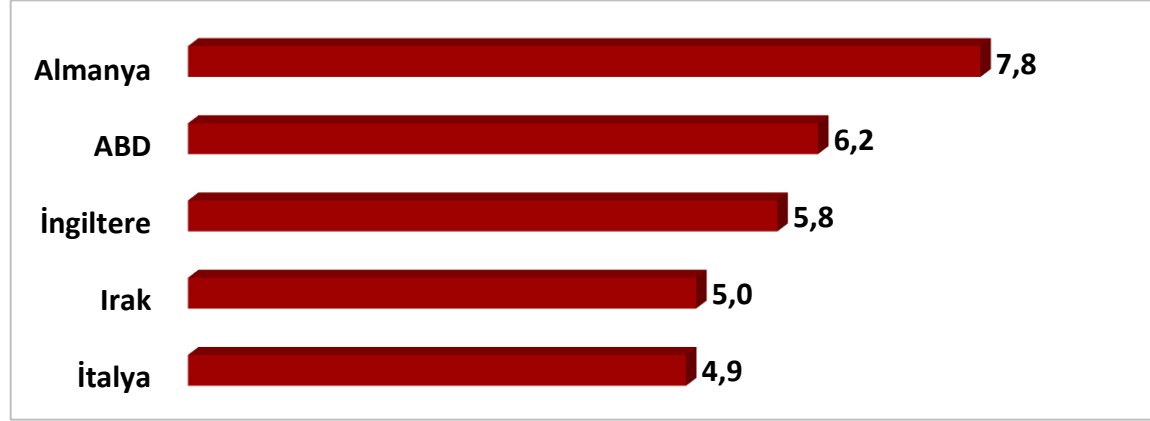
Kaynak: Ticaret Bakanlığı

*2025 yılı Eylül ayı değerlerine göre sıralanmıştır.

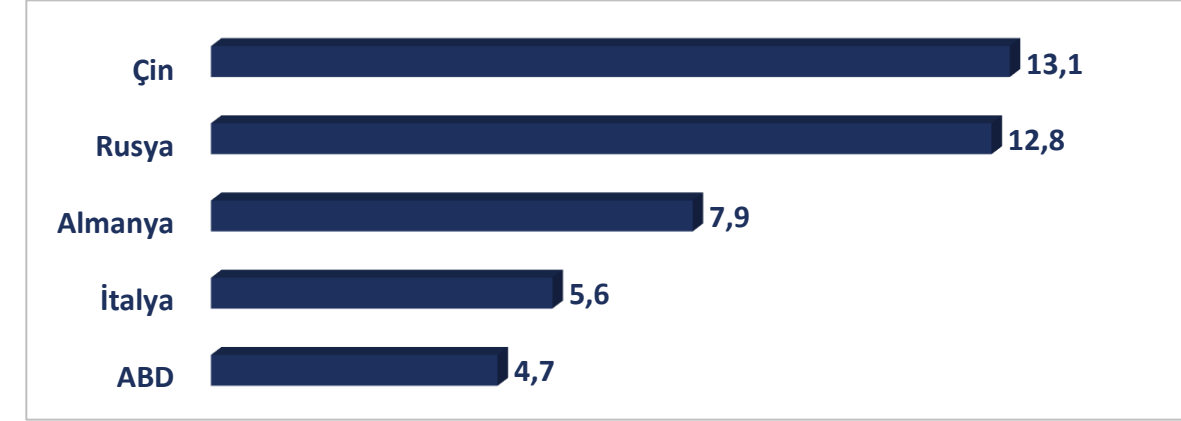
MAL TİCARETİ

İhracat ve İthalatta İlk Beş Ülke

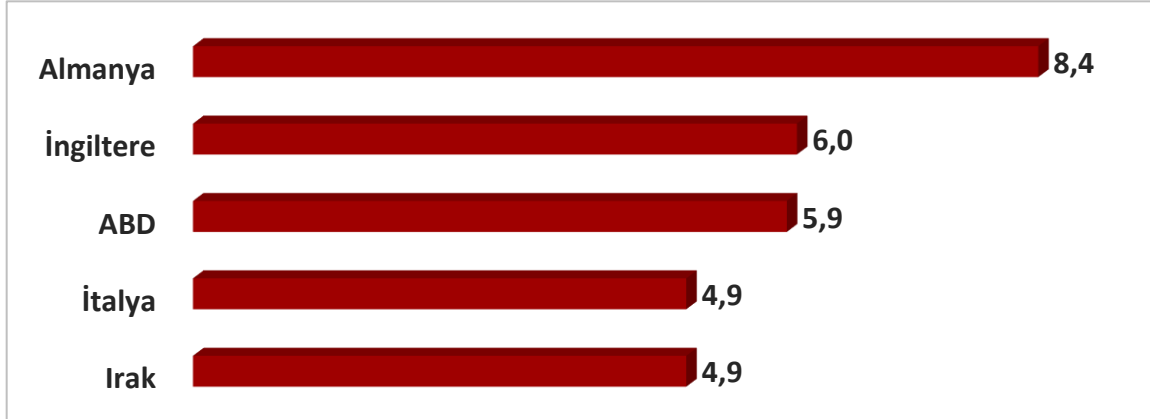
2024 yılı İhracatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

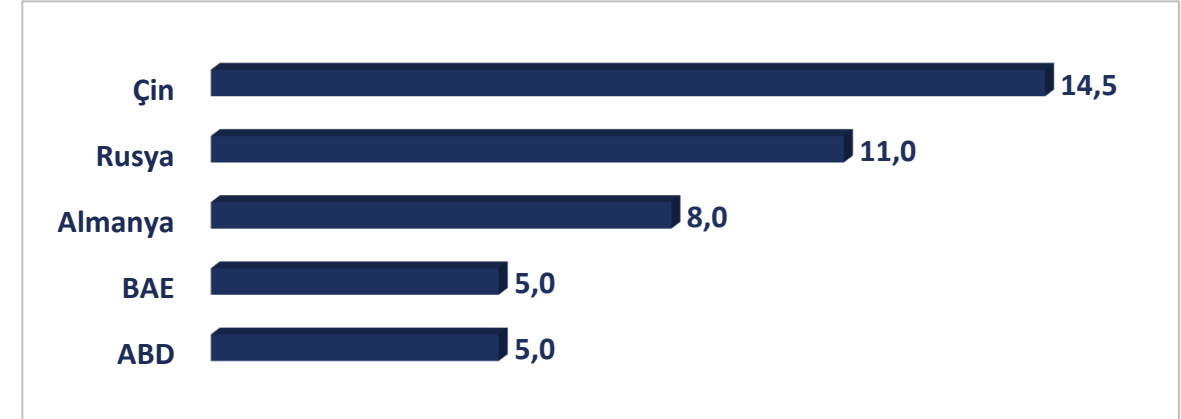
2024 yılı İthalatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

2025 yılı Eylül Ayı İhracatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

2025 yılı Eylül Ayı İthalatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

Kaynak: TÜİK, Ticaret Bakanlığı

MAL TİCARETİ

İhracatın Bölgesel Dağılımı

Milyon Dolar			Yıllık				Eylül				Ocak-Eylül			
			2023	2024	Pay (%)	Değişim (%)	2024	2025	Pay (%)	Değişim (%)	2024	2025	Pay (%)	Değişim (%)
Sıra	Ana Ülke Grupları	Ülke Grupları												
1	Avrupa	Avrupa Birliği 27	104.284	108.501	41,4	4,0	9.020	10.058	44,5	11,5	80.223	86.794	43,3	8,2
		Diğer Avrupa (AB Hariç)	39.680	40.106	15,3	1,1	3.658	3.354	14,8	-8,3	29.591	30.312	15,1	2,4
2	Afrika	Diğer Afrika	7.724	7.114	2,7	-7,9	661	664	2,9	0,4	5.250	5.482	2,7	4,4
		Kuzey Afrika	13.674	14.411	5,5	5,4	1.163	1.269	5,6	9,1	10.365	11.089	5,5	7,0
3	Amerika	Güney Amerika	2.540	2.917	1,1	14,9	229	219	1,0	-4,7	2.191	2.130	1,1	-2,8
		Kuzey Amerika	16.507	18.057	6,9	9,4	1.424	1.481	6,6	4,0	13.070	13.194	6,6	1,0
		Orta Amerika ve Karayipler	2.759	2.799	1,1	1,5	257	251	1,1	-2,4	2.134	2.127	1,1	-0,3
4	Asya	Diğer Asya	19.345	20.780	7,9	7,4	1.810	1.741	7,7	-3,8	15.369	14.788	7,4	-3,8
		Yakın ve Orta Doğu	45.556	43.594	16,7	-4,3	3.487	3.465	15,3	-0,6	32.135	31.866	15,9	-0,8
5	Avustralya & Yeni Zelanda	Avustralya ve Yeni Zelanda	1.075	1.255	0,5	16,8	103	68	0,3	-33,5	929	804	0,4	-13,4
6	Diğerleri	Diğer Ülke ve Bölgeler	2.484	2.245	0,9	-9,6	143	38	0,2	-73,7	1.405	2.039	1,0	45,1
Toplam			255.627	261.778	100,0	2,4	21.956	22.607	100,0	3,0	192.661	200.625	100,0	4,1

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

MAL TİCARETİ

İthalatın Bölgesel Dağılımı

Milyon Dolar			Yıllık				Eylül				Ocak-Eylül			
			2023	2024	Pay (%)	Değişim (%)	2024	2025	Pay (%)	Değişim (%)	2024	2025	Pay (%)	Değişim (%)
Sıra	Ana Ülke Grupları	Ülke Grupları												
1	Avrupa	Avrupa Birliği 27	106.050	110.399	32,1	4,1	8.898	8.966	30,4	0,8	81.348	84.776	31,7	4,2
		Diğer Avrupa (AB Hariç)	78.330	67.807	19,7	-13,4	4.846	5.639	19,1	16,4	49.079	51.963	19,4	5,9
2	Afrika	Diğer Afrika	3.076	3.161	0,9	2,8	255	239	0,8	-6,2	2.506	3.034	1,1	21,1
		Kuzey Afrika	7.291	8.154	2,4	11,8	694	651	2,2	-6,2	5.974	5.533	2,1	-7,4
3	Amerika	Güney Amerika	7.161	8.245	2,4	15,1	590	503	1,7	-14,8	6.456	6.191	2,3	-4,1
		Kuzey Amerika	17.085	17.443	5,1	2,1	1.490	1.536	5,2	3,1	13.108	13.501	5,0	3,0
		Orta Amerika ve Karayipler	1.496	1.622	0,5	8,4	271	173	0,6	-36,2	1.231	1.199	0,4	-2,5
4	Asya	Diğer Asya	90.837	87.937	25,6	-3,2	7.308	7.909	26,8	8,2	65.277	69.458	26,0	6,4
		Yakın ve Orta Doğu	24.824	20.015	5,8	-19,4	1.618	2.902	9,8	79,4	14.091	16.448	6,1	16,7
5	Avustralya & Yeni Zelanda	Avustralya ve Yeni Zelanda	1.220	1.196	0,3	-1,9	35	67	0,2	88,4	949	532	0,2	-44,0
6	Diğerleri	Diğer Ülke ve Bölgeler	24.597	18.031	5,2	-26,7	1.112	909	3,1	-18,2	12.618	15.016	5,6	19,0
Toplam			361.967	344.010	100,0	-5,0	27.117	29.492	100,0	8,8	252.635	267.651	100,0	5,9

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

MAL TİCARETİ

Faaliyet İllerine Göre İhracat (İlk 5 İl, Milyon Dolar)

İl	2023	2024	Değişim (%)	Pay (%)	2024 Ocak-Tem.	2025 Ocak-Tem.	Değişim (%)	Pay (%)	2024 Temmuz	2025 Temmuz	Değişim (%)	Pay (%)
İstanbul	59.541	56.953	-4,3	21,8	32.088	33.354	3,9	21,3	5.004	5.835	16,6	23,4
Kocaeli	29.817	31.985	7,3	12,2	17.887	20.774	16,1	13,3	2.704	3.258	20,5	13,1
İzmir	24.664	23.834	-3,4	9,1	14.417	14.168	-1,7	9,1	1.863	2.013	8,0	8,1
Bursa	17.796	18.252	2,6	7,0	10.372	11.211	8,1	7,2	1.456	1.725	18,5	6,9
Ankara	11.103	11.106	0,0	4,2	6.083	7.058	16,0	4,5	921	1.303	41,5	5,2

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve TÜİK

NOT: 2025 yılı Temmuz ayına göre sıralanmıştır.

Dış Ticaret Beklentisi

- Endeksin 100'ün üzerinde olması artış beklentisini (iyimserliği), 100'ün altında olması azalış beklentisini (kötümserliği), 100'e eşit olması ise bir değişim beklenmediğini (nötrlüğü) ifade etmektedir.

İhracat Beklenti Endeksi

İthalat Beklenti Endeksi

Eşik Değer

Tarih	İhracat Beklenti Endeksi	İthalat Beklenti Endeksi
Ç1 2019	117,0	95,0
Ç2 2019	126,0	98,0
Ç3 2019	123,0	98,0
Ç4 2019	109,0	97,0
Ç1 2020	114,0	106,0
Ç2 2020	111,0	99,0
Ç3 2020	85,0	83,0
Ç4 2020	109,0	106,0
Ç1 2021	115,0	113,0
Ç2 2021	132,0	112,0
Ç3 2021	128,0	115,0
Ç4 2021	131,0	108,0
Ç1 2022	116,0	119,0
Ç2 2022	121,0	111,0
Ç3 2022	119,0	109,0
Ç4 2022	114,0	114,0
Ç1 2023	96,0	126,0
Ç2 2023	105,0	102,0
Ç3 2023	108,0	105,0
Ç4 2023	114,0	121,0
Ç1 2024	105,0	115,0
Ç2 2024	123,0	104,0
Ç3 2024	104,0	108,0
Ç4 2024	99,0	111,0
Ç1 2025	101,0	117,0
Ç2 2025	110,0	104,0
Ç3 2025	105,0	115,0
Ç4 2025	105,3	115,1

51

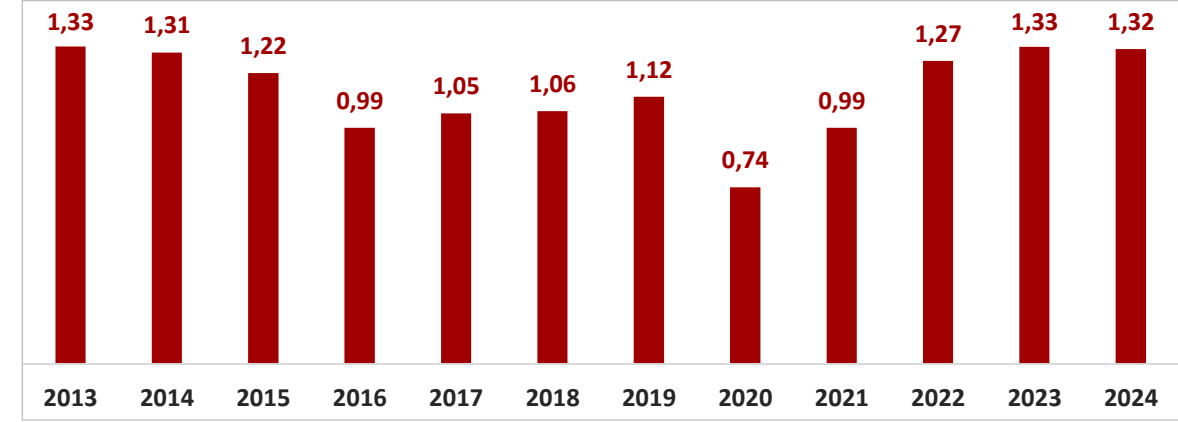
2) ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

Türkiye'nin Küresel Hizmet Ticaretindeki Payı

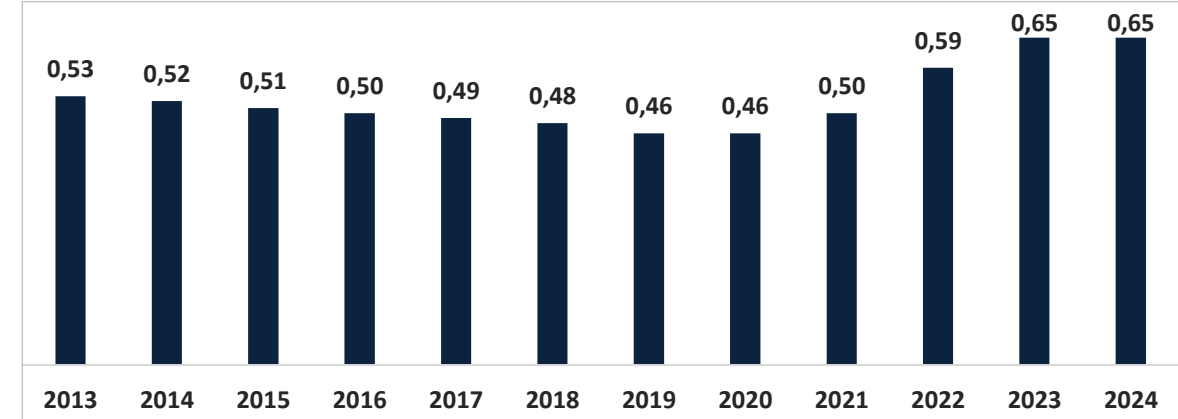
- Türkiye'nin 2024 yılı küresel hizmet ihracatındaki payı %1,32 düzeyindedir.
- Türkiye'nin 2024 yılı küresel hizmet ithalatındaki payı %0,65 düzeyindedir.

Türkiye'nin Küresel Hizmet İhracatındaki Payı (%)

Kaynak: DTÖ

Türkiye'nin Küresel Hizmet İthalatındaki Payı (%)

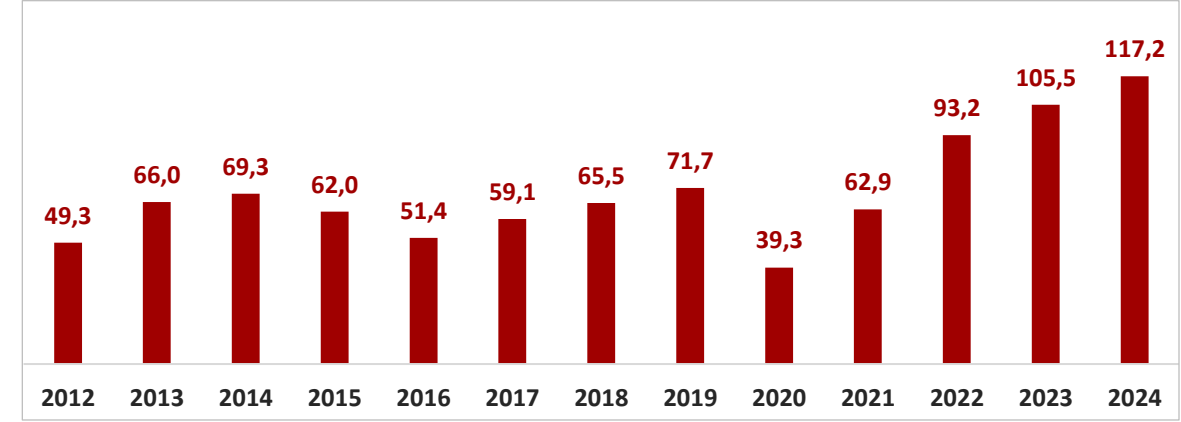
Kaynak: DTÖ

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

Türkiye Hizmet Ticareti

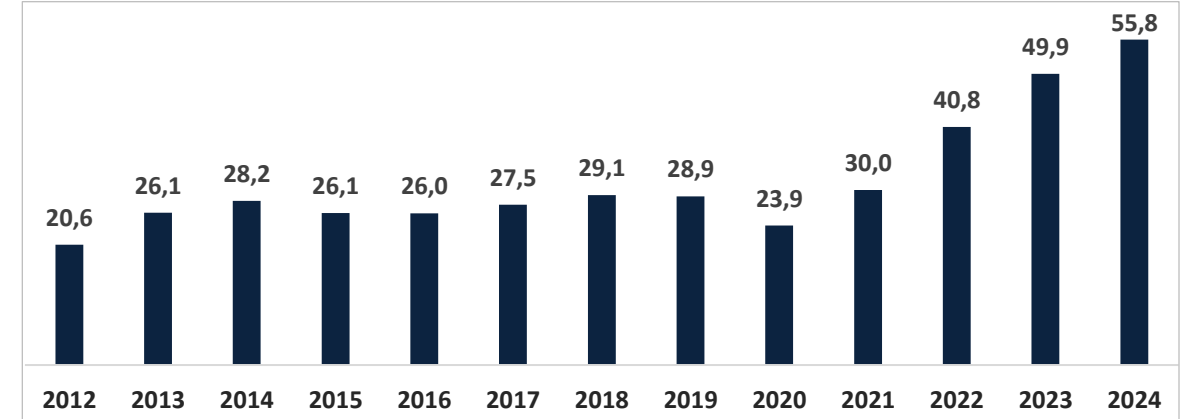
- Türkiye'nin hizmet ihracatı 2024 yılında 117,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Türkiye'nin hizmet ithalatı ise 2024 yılında 55,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylelikle 2024 yılında hizmetler dengesi 61,4 milyar dolar fazla vermiştir.

Türkiye'nin Hizmet İhracatı (Milyar dolar)

Kaynak: TCMB

Türkiye'nin Hizmet İthalatı (Milyar dolar)

Kaynak: TCMB, TÜİK

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

Ödemeler Dengesi-Hizmet Kalemleri

Gelir	Yıllık			Ocak-Temmuz			Temmuz		
Milyon Dolar	2023	2024	Değişim(%)	2024	2025	Değişim(%)	2024	2025	Değişim(%)
Hizmetler Geliri	105.529	117.190	11	62.439	64.700	5,1	12.426	12.782	3
Başkasına ait Fiziksel Girdiler için İmalat Hizmetleri	373	463	23,9	219	521	27,7	32	84	163
Bakım ve Onarım Hizmetleri	2.157	2.470	14,5	1.367	1.201	-1	231	188	-19
Taşımacılık Geliri	38.314	40.990	7	22.927	23.250	1,6	3.929	4.144	5
Seyahat Geliri	50.065	56.277	12,4	28.911	30.593	7,9	6.883	6.826	-1
İnşaat Geliri	407	436	7,3	191	129	14,3	44	18	-59
Sigorta ve Emeklilik	2.799	2.184	-22	1.317	1.838	0,3	188	346	84
Finansal Hizmetler Geliri	626	735	17,3	403	427	10,2	52	51	-2
Fikri Mülkiyet Hakları Kullanım Geliri	598	554	-7,4	297	269	-6,6	44	40	-9
Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri Geliri	3.873	5.335	37,8	2.783	3.036	15,3	423	552	30
Diğer İş Hizmetleri Geliri	5.397	6.965	29,1	3.613	3.122	0,8	522	481	-8
Kişisel, Kültürel ve Eğlence Hizmetleri Geliri	348	410	17,7	208	169	5,2	43	27	-37
Resmi Hizmetler Geliri	572	371	-35,1	203	145	-13,2	35	25	-29
Gider	Yıllık			Ocak-Temmuz			Temmuz		
Milyon Dolar	2023	2024	Değişim(%)	2024	2025	Değişim(%)	2024	2025	Değişim(%)
Hizmetler Gideri	49.861	55.820	12	31.362	32.974	5	4.717	4.758	1
Başkasına ait Fiziksel Girdiler için İmalat Hizmetleri	c	c	-	c	32	-	c	4	-
Bakım ve Onarım Hizmetleri	1.016	1.291	27	674	349	-48	116	52	-55
Taşımacılık Gideri	18.371	21.386	16,4	12.452	11.264	-10	1.910	1.727	-10
Seyahat Gideri	7.908	7.358	-7	4.180	5.536	32	665	617	-7
İnşaat Gideri	c	c	-	c	3	-	c	0	-
Sigorta ve Emeklilik Gideri	3.585	3.942	10	2.393	3.112	30	297	389	31
Finansal Hizmetler Gideri	761	934	22,6	561	555	-1	74	78	5
Fikri Mülkiyet Hakları Kullanım Gideri	3.746	4.277	14,2	2.297	2.723	19	358	422	18
Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri Gideri	4.274	4.907	14,8	2.557	3.528	38	365	555	52
Diğer İş Hizmetleri Gideri	8.000	9.163	14,5	4.809	4.893	2	735	774	5
Kişisel, Kültürel ve Eğlence Hizmetleri Gideri	509	594	16,5	332	394	19	44	61	39
Resmi Hizmetler Gideri	1.284	1.253	-2,4	733	585	-20	89	79	-11

Kaynak: TCMB, TÜİK

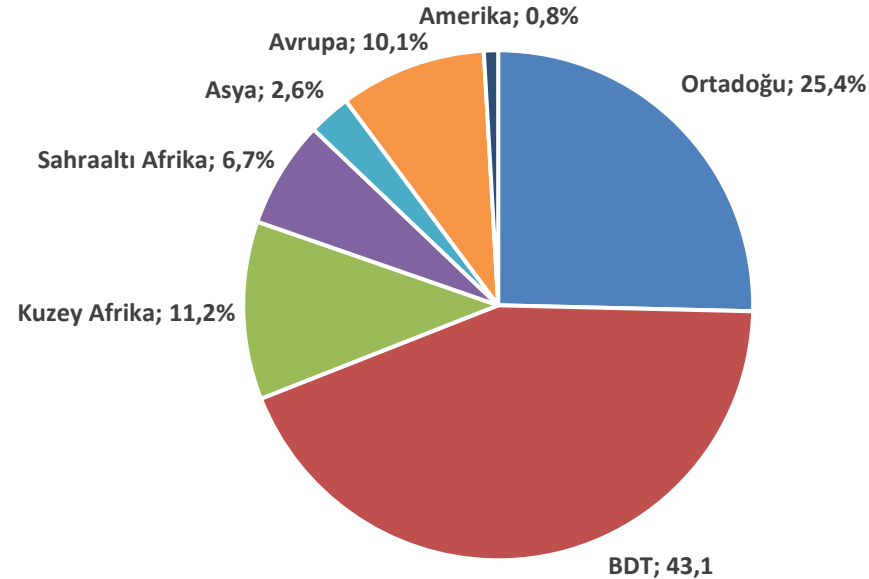
*(c) 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanununun gizli verilerle ilgili maddesi uyarınca değerler gizlenmiştir. Gizlenmiş veriler toplamda yer almaktadır.

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

Yurt Dışında Müteahhitlik Hizmetleri

- Türkiye, dünyanın en büyük 250 müteahhitlik şirketi listesinde 2025 yılında 45 Türk firmasıyla, Çin'den sonra 2. sırada yer almaktadır.

Müteahhitlik Hizmetlerinin Ülke Gruplarına Göre Dağılımı
(1972-2025 Eylül)

Yurt Dışında Müteahhitlik Hizmetleri

Yıl	Ülke Sayısı	Proje Sayısı	Proje Bedeli (Milyar \$)	Kümülatif Proje Bedeli (Milyar \$)	Ort. Proje Bedeli (Milyon \$)
1972-2002	48	2425	49,8	49,8	20,7
2003	35	339	6,4	56,1	18,9
2004	36	477	8,6	64,8	18,1
2005	33	452	12,9	77,7	28,6
2006	35	577	22,4	100,1	38,8
2007	45	613	25,6	125,7	41,8
2008	39	667	24,7	150,4	37,0
2009	45	505	20,1	170,6	39,8
2010	50	632	23,4	193,9	37,0
2011	51	561	24,8	218,7	44,2
2012	49	551	31,7	250,4	57,5
2013	50	437	31,2	281,6	71,5
2014	54	361	26,8	308,5	74,3
2015	57	287	24,0	332,5	83,8
2016	56	222	15,0	347,5	67,7
2017	52	314	17,9	365,4	56,9
2018	53	388	22,7	388,1	58,5
2019	45	544	19,9	408,0	36,7
2020	42	386	17,2	425,2	44,4
2021	71	459	31,7	457,5	69,2
2022	67	513	20,0	477,6	39,2
2023	68	446	28,6	506,2	64,1
2024	57	380	31,0	537,2	81,6
2025*	37	128	9,2	546,4	72,1
TOPLAM**		12.665	546,4		

Kaynak: Ticaret Bakanlığı *2025 yılı Eylül ayı verileridir.

**Ticaret Müşavirliklerimizden/Ataşeliklerimizden proje iptali/revizyonuna istinaden yapılan bilgilendirmeler çerçevesinde güncellemeler olabilmektedir.

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

Hizmet İhracatı Destek Program Paketi

Hizmet İhracatı Destek Program Paketi ile tüm hizmet sunum yöntemlerini içeren bir tanımlamanın yanı sıra ülkemiz hizmet ihracatını yeni bir yaklaşımla daha da ileri aşamalara taşıyacak bir sistemin oluşturulması amaçlanmıştır. Bu şekilde, bir yandan hizmet ihracatımızın artırılması sağlanırken, diğer yandan da istatistiki anlamda daha etkin bir mekanizma ile ölçüm ve performans değerlendirmesinin de yapılacağı bir yapı vücuda getirilmiştir.

5447 sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları Programı) Hakkında Karar

5448 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar

5449 sayılı Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Karar

2564 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar

2014/10 sayılı Teknik Müşavirlik Hizmetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları Hakkında Karar

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

5448 Sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Desteklenmesi Hakkında Karar

Sağlık Turizmi

Eğitim

Fuarçılık Hizmetleri

Kültürel Hizmetler

Yaratıcı Endüstriler

Spor Turizmi

Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri

Lojistik ve Taşımacılık

Yeşil Hizmetler

Diğer Hizmetler

Yeni Bir İsim ve Kurgu

"Hizmet İhracatı" Tanımı

Uluslararası Sektörel Sınıflandırma

İlk Kez Performans Ölçümü ve İstatistik Temini

- 10 Ana Sektör
- 36 Destek Unsuru
- Sektörler Özelinde 15 Yeni Destek Unsuru

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

Mevcut Destek Unsurları

Tescil ve Koruma Desteği

Pazara Giriş Belgeleri
Desteği

Acente Komisyon
Desteği

Reklam, Tanıtım ve
Pazarlama Desteği

Birim Desteği

Bireysel Katılım Desteği

Milli Katılım Desteği

Milli Katılım Tanıtım
Desteği

Rapor Desteği

Alım Heyeti

Ticaret Heyeti

HİSER İhtiyaç Analizi
Desteği

HİSER İstihdam Desteği

Sanal Fuar Organizasyon
Desteği

Yarışma ve Etkinlik
Desteği

Film Platosu ve Stüdyosu
Kullanım Giderleri
Desteği

Yurt İçi Tanıtım Desteği

Yurt İçi Eğitim Desteği

Hasta Yol Desteği

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

Yeni Destek Unsurları

Tanıtım Heyeti Desteği	Uluslararası Öğrenci Ofisleri Kapasite Geliştirme Desteği	Akademisyen İstihdam Desteği	Uluslararası Sıralama Desteği	Yeşil Hizmetler İstihdam Desteği	Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Desteği
Prestijli Katılım Desteği	Ürün Yerleştirme Desteği	HİSER Tanıtım Desteği	HİSER Sektörel Ticaret Heyeti Programı Desteği	HİSER Sektörel Alım Heyeti Programı Desteği	Fuar Alanı Yapım Desteği
Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi Fuar Organizasyon Desteği	Yurt Dışı Fuar Organizasyon Desteği	Korsanla Mücadele Giderleri Desteği	Dublaj Veya Altyazı Giderleri Desteği	Komplikasyon ve Seyahat Sağlık Sigortası Desteği	Sağlık Turizmi İstihdam Desteği
Yabancı Dil ve Sağlık Turizmi Eğitimi Desteği		Sağlık ve Spor Turizmi Sektörlerinin Geliştirilmesi Ve Tanıtılması Desteği		Veri Tabanı Üyelik Desteği	

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

5447 Sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları) Programı

KAPSAM – BİLİŞİM ŞİRKETLERİ

Çerçeve mantığı ile bilişim sektörüne yönelik tüm destekler üç aşamalı bir sistematikte tek bir program altında toplanmış ve Bilişim Sektörü destek kapsamı genişletilmiştir.

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

5447 Sayılı Türkiye Bilişim Sektörünün Uluslararasılaşması ve E-Turquality (Bilişimin Yıldızları) Programı

Bilişim sektörüne özgü yeni destekler eklenmiştir

Tekno Hızlandırıcı İhracat
Projesi Desteği

Yurt Dışı Yüksek Katma
Değerli Bilişim Yüklenici
Projesi Desteği

Uluslararası Teknoloji
Pazarlama Ofisi Desteği

Hizmet Pazarlamaya
Yönelik E-Ticaret Site ve
Platformlar ile Uluslararası
Kuruluşlara Bireysel Üyelik
Desteği

Veri Merkezi Desteği

Test Merkezi, Simülatör,
Endüstriyel Robotik
Teçhizat ve Diğer Ekipman
Kiralama Faaliyeti Desteği

Yurt Dışı İnsan Kaynağı
Arama Desteği

Yurt İçi Etkinlik Bireysel
Katılım Desteği

Yıldız Teknoloji Ofisleri
Desteği

Ürün Yerleştirme Desteği

Yurt Dışı Şirket ve Yurt
Dışında Yerleşik Şirkete Ait
Marka, Oyun, Yazılım ile
Hizmet Platformu Alımına
Yönelik Danışmanlık
Desteği

Patent, Fikri Mülkiyet
Hakkı, Tasarım veya Model
Satın Alım Desteği

Test Desteği

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

5449 Sayılı Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının (YLDA) Desteklenmesi Hakkında Karar

YLDA Nedir?

İşbirliği kuruluşları tarafından yurt dışında kurulan, satın alınan, kiralanan veya hizmet alınan; depolama, yükleme, boşaltma, sevkiyat, elleçleme, tehlikeli madde hizmetleri, soğuk depolama ve dağıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için en az iki modlu taşımacılık imkanlarına sahip tesisler ile entegre çalışacak dağıtım ağının işletilmesine yönelik yük konsolidasyonunu sağlayacak ve ürünü üreticiden tüketiciye ulaştıracak bilişim mekanizmalarını içeren uçtan uca lojistik sürecini kapsayan sistemdir.

Destek Unsurları

YLDA/YSV İlk Kurulum Desteği

Cep Depo/Tesis Desteği

İstihdam Desteği

Navlun Borsası Kurulumu Desteği

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği (Yurt Dışı)

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği (Yurt İçi)

ULUSLARARASI HİZMET TİCARETİ

5449 Sayılı Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının (YLDA) Desteklenmesi Hakkında Karar

Hedefler

İhracatımızda sürekliliği sağlayarak hizmet ve mal ihracatımızı artırmak

Önemli pazarlardaki ihracat performansımızı istikrarlı kılabilecek altyapı olanaklarını oluşturmak

İhracatçılarımızın uluslararası tedarik ve dağıtım zincirlerine daha hızlı ve rekabetçi fiyatlarla dahil olmalarını sağlamak

Alternatif güzergahlar sayesinde kara sınır kapılarımızdaki yoğunluğu azaltmak

Sonuçlar

Tüm lojistik süreçlerin uçtan uca yönetildiği entegre bir model kuruldu.

Dağıtım ağları sayesinde ihracat ürünlerimiz son alıcısına 24 ila 48 saat içerisinde ulaştırılıyor.

Yükün konsolide edilerek taşınmasıyla navlun maliyetleri asgari %20 oranında azaltıldı.

Çok modlu taşımacılık ile farklı modlara etkin bağlantıları bulunan bir yapı oluşturuldu.

E- YATIRIM ORTAMI

YATIRIM ORTAMI

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları

1) Avusturya	2) Norveç	3) Güney Kore	4) Ürdün	5) Tunus	6) Romanya	7) Hollanda	8) Pakistan
9) İngiltere	10) Finlandiya	11) K.K.T.C.	12) Fransa	13) Almanya	14) İsveç	15) Belçika	16) Danimarka
17) İtalya	18) Japonya	19) B.A.E.	20) Macaristan	21) Kazakistan	22) Makedonya	23) Arnavutluk	24) Cezayir
25) Moğolistan	26) Hindistan	27) Malezya	28) Mısır	29) Çin Halk Cum.	30) Polonya	31) Türkmenistan	32) Azerbaycan
33) Bulgaristan	34) Özbekistan	35) A.B.D.	36) Beyaz Rusya	37) Ukrayna	38) İsrail	39) Slovakya	40) Kuveyt
41) Rusya	42) Endonezya	43) Litvanya	44) Hırvatistan	45) Moldova	46) Singapur	47) Kırgızistan	48) Tacikistan
49) Çek Cumhuriyeti	50) İspanya	51) Bangladeş	52) Letonya	53) Slovenya	54) Yunanistan	55) Suriye	56) Tayland
57) Sudan	58) Lüksemburg	59) Estonya	60) İran	61) Fas	62) Lübnan	63) Güney Afrika Cum.	64) Portekiz
65) Sırbistan	66) Karadağ	67) Etiyopya	68) Bahreyn	69) Katar	70) Bosna-Hersek	71) Suudi Arabistan	72) Gürcistan
73) Umman	74) Yemen	75) İrlanda	76) Yeni Zelanda	77) Kanada	78) İsviçre	79) Brezilya	80) Avustralya
81) Malta	82) Meksika	83) Kosova	84) Filipinler	85) Vietnam	86) Gambiya	87) Ruanda	88) Venezuela
89) Çad	90) Sri Lanka	91) Kamboçya	92) Sierra Leone	93) Arjantin			

Kaynak: [Gelir İdaresi Başkanlığı \(GİB\)](#)

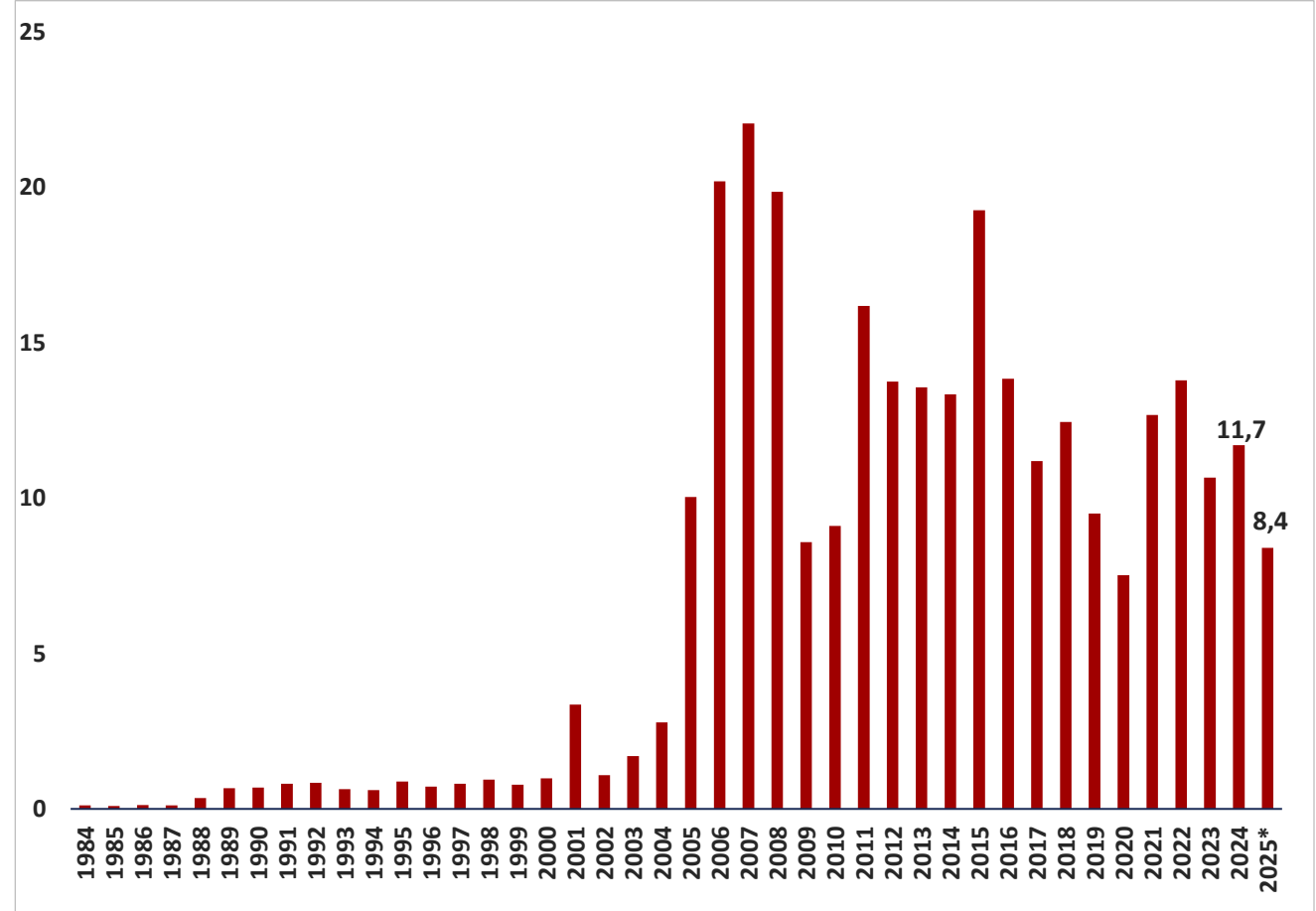
*23.04.2025 tarihi itibarıyla

YATIRIM ORTAMI

Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (Gelen)

- Ülkemize gelen uluslararası doğrudan yatırım tutarı 1984-2001 döneminde 13,5 milyar ABD doları iken, 2002 yılından Temmuz 2025'e kadar olan dönemde kümülatif olarak 283,2 milyar dolara ulaşmıştır.
- Ülkemize gelen uluslararası doğrudan yatırımlar, 2025 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %33,3 oranında artarak 8,4 milyar dolar olmuştur.

Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (Gelen) (Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB

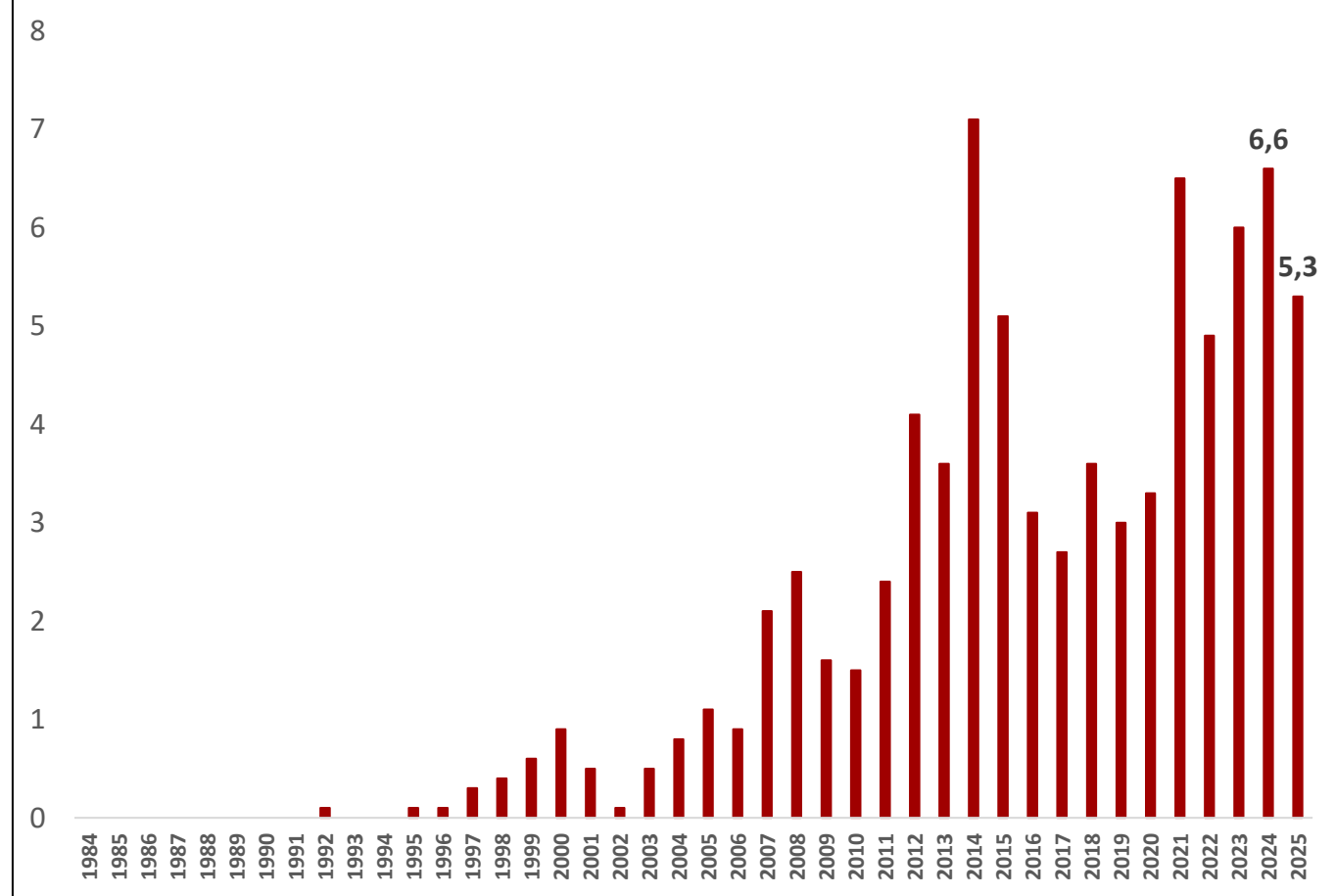
*2025 yılı Ocak-Temmuz ayı verilerini kapsamaktadır.

YATIRIM ORTAMI

Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (Giden)

- Yurt içinde yerleşiklerin yurt dışında gerçekleştirdiği toplam uluslararası doğrudan yatırım miktarı, 2002 yılı başından Temmuz 2025'e kadar olan dönemde kümülatif olarak 78,3 milyar dolara ulaşmıştır.
- 2025 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise yurt dışına giden uluslararası doğrudan yatırım miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre %62,6 artışla 5,3 milyar dolar olmuştur.

Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (Giden) (Milyon ABD Doları)

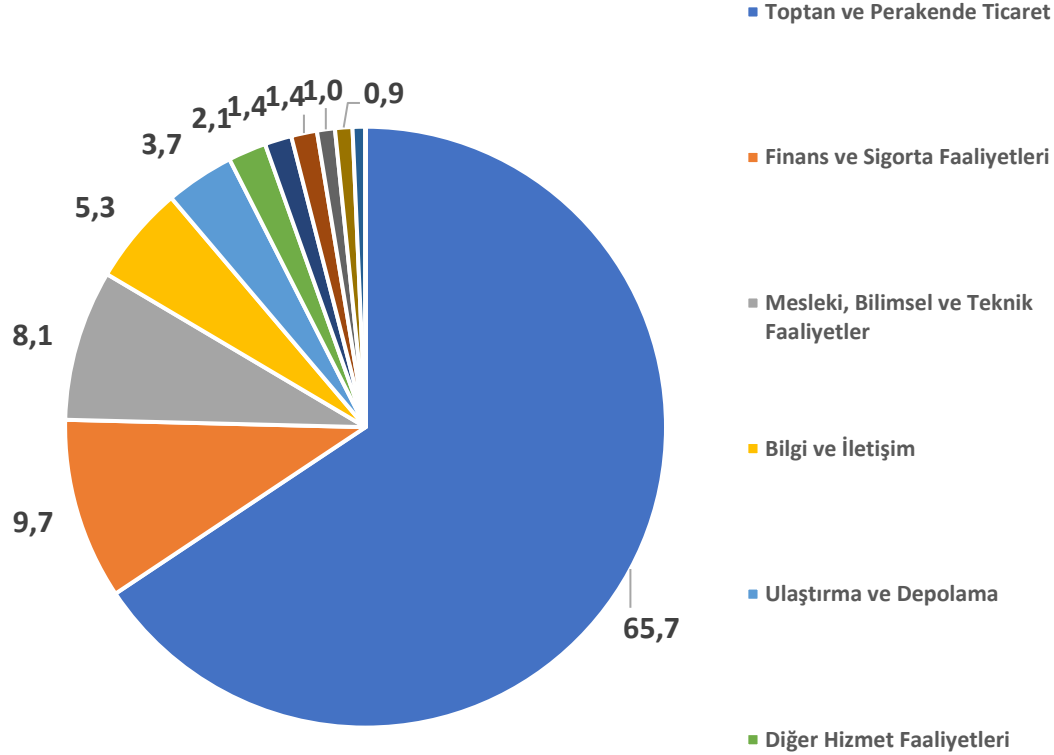
Kaynak: TCMB

*2025 yılı Ocak-Temmuz ayı verilerini kapsamaktadır.

YATIRIM ORTAMI

Uluslararası Doğrudan Yatırımlar

Hizmet Sektörü Alt Sektörlerin Payı (%) (2025 Ocak-Temmuz)

Kaynak: TCMB

*2025 yılı Ocak-Temmuz ayı verilerine göre sıralanmıştır.

Yabancı Yatırımların Sektörlere Göre Dağılımı (Milyon Dolar)

SEKTÖRLER	Yıllık		Ocak-Temmuz	
	2023	2024	2024	2025
HİZMETLER SEKTÖRÜ	3.421	3.926	2.067	3.316
Toptan ve Perakende Ticaret	1.020	1.699	772	2.177
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	595	449	354	323
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	472	466	263	269
Diğer Hizmetler Sektörler Toplamı	1.334	1.312	678	547
SINAI SEKTÖRÜ	2.414	2.588	1.349	2.073
İmalat	1.743	2.309	1.140	2.006
Diğer Sınai Sektörler Toplamı	671	279	209	67
TARIM SEKTÖRÜ	28	178	171	13
TOPLAM	5.863	6.692	3.587	5.402

Kaynak: TCMB

*2025 yılı Ocak-Temmuz ayı verilerine göre sıralanmıştır.

YATIRIM ORTAMI

Uluslararası Doğrudan Yatırımların (UDY) Ülkelere Göre Dağılımı (Milyon Dolar)

Sıra*	Ülkeler	2024 UDY	2024 UDY (Ocak-Temmuz)	2025 UDY (Ocak-Temmuz)
1	Hollanda	1.581	728	2.278
2	Kazakistan	24	4	610
3	Almanya	773	411	424
4	Amerika Birleşik Devletleri	688	427	384
5	Birleşik Arap Emirlikleri	308	99	273
6	Azerbaycan	416	244	206
7	İngiltere	372	249	163
8	Fransa	241	68	162
9	İsviçre	399	173	160
10	Avusturya	77	50	79
11	Singapur	80	48	79
12	Danimarka	21	19	77
13	İtalya	87	71	75
14	Japonya	33	2	67
15	Tayvan	109	55	43
16	Belçika	46	18	39
17	Libya	5	0	38
18	İspanya	95	72	32
19	Finlandiya	2	2	26
20	Virgin Adaları (İngiliz)	40	25	24
LİSTE TOPLAMI		5.397	2.765	5.239
TOPLAM		6.695	3.587	5.402

* 2025 yılı Ocak-Temmuz ayı verilerine göre sıralanmıştır.

Kaynak: TCMB

F- SERBEST BÖLGELER

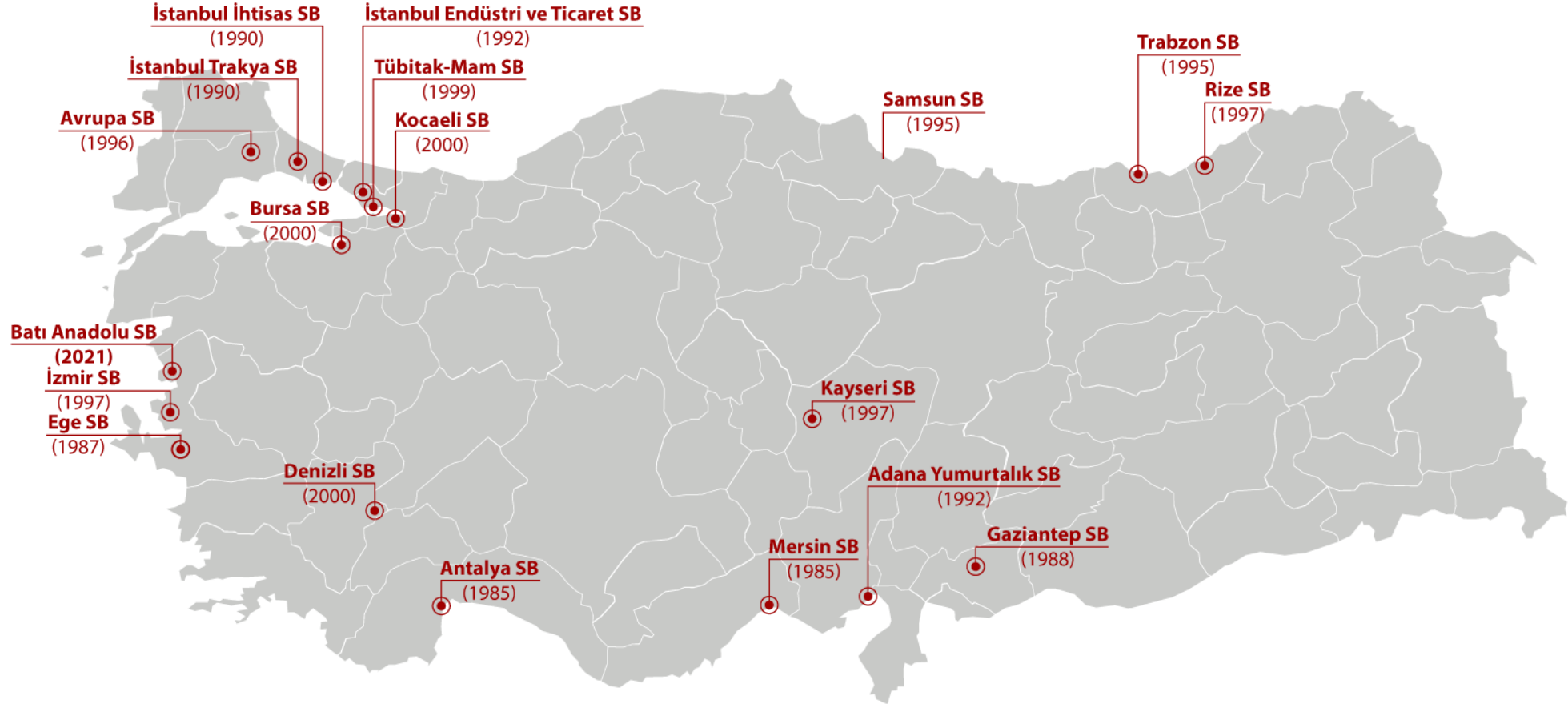
SERBEST BÖLGELER

Serbest Bölgelerin Sağladığı Avantajlar

- Üretici Kullanıcılar İçin Vergi Avantajlarından Yararlanma İmkânı
- Orta ve Uzun Vadede Geleceği Planlayabilme İmkânı
- Kâr Transferi İmkânı
- Ticaret Kolaylığı İmkânı
- Gümrük Vergisi Prosedüründen Arındırılmış Ticari Faaliyet İmkânı
- AB ve Gümrük Birliği Kriterlerinin Gerektirdiği Serbest Dolaşım Belgelerinin Temini İmkânı
- Eşitlik Prensibi
- Zaman Kısıtlaması Bulunmaması
- Pazar İhtiyaçlarına ve Şartlarına Göre Serbestçe Belirlenecek Ticari Faaliyet İmkânı
- Gerçekçi Bir Enflasyon Muhasebesi İmkânı
- Yerli ve Yabancı Tüm Pazarlara Erişim İmkânı
- Azaltılmış Bürokratik Prosedür ve Dinamik İşletme Yönetimi
- Stratejik Avantaj
- Her Türlü Ticari ve Sınai Faaliyete Uygun ve Ucuz Altyapı İmkânı
- Tedarik Zinciri İmkânlarından Yararlanma Kolaylığı

SERBEST BÖLGELER

Ülkemizdeki Serbest Bölgeler

- Serbest Bölgelerde 2025 yılı Eylül ayı itibarıyla 92.234 kişiye istihdam sağlanmıştır.

SERBEST BÖLGELER

İhtisas Serbest Bölgeleri

- Ülkemizin Ar-Ge, katma değer ve yüksek teknoloji içerikli mal ve hizmet ihracatı payının artırılması amacıyla Bakanlığımızca İhtisas Serbest Bölgeleri projesi hayata geçirilmiştir.
- Bu kapsamda, 20/02/2020 tarihinde İstanbul İhtisas Serbest Bölgesi ilan edilmiştir.
- İhtisas Serbest Bölgelerinde 2635 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yazılım ve bilişim sektöründe olgunlaşmış ve ihracata yönelmek isteyen Ar-Ge yoğun, yüksek katma değerli, inovasyon ve teknoloji odaklı yatırımlara daha geniş imkânlar ile istihdam ve kira destekleri sağlanmaktadır.
- Bu bölgelerde yazılım ve bilişim sektörlerinde yapılacak yatırımlar öncelikli yatırım konuları arasına alınmış ve 5. bölge yatırım teşviklerinden yararlanmaları sağlanmıştır.

SERBEST BÖLGELER

Yeni Serbest Bölge Kurulması: Batı Anadolu Serbest Bölgesi

- Ülkemizin önemli üretim ve ticaret merkezlerinden olan İzmir ilindeki endüstriyel ve ticari faaliyetleri ihracata yönlendirmek, ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek amaçları doğrultusunda; Batı Anadolu Serbest Bölgesi kurulmasına ve 30 yıl süreyle BASBAŞ - Batı Anadolu Serbest Bölgesi Kurucu ve İşleticisi A.Ş. tarafından kurulup işletilmesine yönelik 4482 sayılı Karar, Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleriyle 08/09/2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- Bu kapsamda söz konusu 2,4 milyon metrekare büyüklüğündeki hazine arazisinde faaliyet ruhsatı olarak faaliyet göstermek isteyen çeşitli firmalara faaliyet ruhsatı düzenlenerek açık alan kiralamaları yapılmış olup halihazırda faaliyet ruhsatı başvuruları devam etmektedir.

SERBEST BÖLGELER

Serbest Bölgelerin Ticaret Hareketleri (Milyon ABD Doları)

Milyon Dolar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Yurt içinden Bölgelere	2.732	2.205	2.125	2.376	2.563	2.665	2.574	3.466	3.808	3.870	3.617	2.423
Bölgelerden Yurt dışına	7.958	7.494	7.041	7.525	8.147	7.978	7.727	9.755	11.431	12.478	11.993	9.256
Yurt dışından Bölgelere	7.059	6.550	5.868	6.404	6.453	5.633	7.028	7.073	11.155	9.277	7.901	6.500
Bölgelerden Yurt içine	4.683	4.012	3.999	4.073	3.766	3.379	4.729	4.325	6.430	5.063	4.180	3.005
TOPLAM TİCARET HACMİ	22.432	20.261	19.033	20.378	20.929	19.656	22.058	24.618	32.823	30.688	27.691	21.184

2025 yılı Ocak-Eylül döneminde serbest bölgelerde gerçekleşen ticaret akışlarının yönlerine göre toplamı 21,2 milyar dolar olmuştur.

Kaynak: Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü

**2025 yılı Ocak-Eylül ayı verileri.*

SERBEST BÖLGELER

Serbest Bölgelerde Sektörel Yoğunlaşma

İstanbul İhtisas Serbest Bölgesi	Yazılım
Antalya Serbest Bölgesi	Yat İnş, Medikal
Kocaeli Serbest Bölgesi	Gemi İnş
Avrupa Serbest Bölgesi	Hazır Giyim
Mersin Serbest Bölgesi	Hazır Giyim
Bursa Serbest Bölgesi	Otomotiv
İzmir Serbest Bölgesi	Deri
TÜBİTAK – MAM Teknoloji Serbest Bölgesi	Ar-Ge
Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi	Gemi Tamir ve Bakım

Kaynak: Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü

**G- İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI
TİCARET**

İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI TİCARET

Ticari İlişkiler

İkili Ticari İlişkiler

- Avrupa, AB Harici Avrupa, Asya-Pasifik, Avrasya, Orta Doğu, Afrika, Amerika
- Ülkemizin **125 ülke ile Karma Ekonomik Komisyon (KEK)**, 20'si AB üye ülkeleri olmak üzere **27 ülke ile Ekonomik ve Ticari Ortak Komite (ETOK-JETCO) mekanizması** mevcuttur.

Gümrükler

- **10 ülke ile Ortak Gümrük Komitesi (OGK)** mekanizmasının yanında **2 adet Üçlü Ortak Gümrük Komitesi** mekanizması bulunmaktadır.

Bölgesel Ticari İlişkiler

- AB, EİT, D8, KEİ, İİT, İSEDAK, Türk Devletleri Teşkilatı

Çok Taraflı Ticari İlişkiler

- DTÖ, G20, BM, OECD, DGÖ

İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI TİCARET

Serbest ve Tercihli Ticaret Anlaşmaları

YÜRÜRLÜKTEKİLER	
STA	
EFTA (1992), Revize EFTA (2021)	Karadağ (2010), Ek Protokoller (2022)
Kuzey Makedonya (2000)	Şili (2011)
Bosna Hersek (2003), Revize (2021)	Morityus (2013)
Tunus (2005), Ortaklık Konseyi K. (İç Onay)	G. Kore (2013)
Filistin (2005), Ortak Komite K. (İç Onay)	Malezya (2015), Ek Protokol (2024)
Fas (2006)	Moldova (2016)
Mısır (2007)	Faroe A. (2017)
Arnavutluk (2008)	Singapur (2017)
Gürcistan (2008), Ek Protokoller (İç Onay)	Kosova (2019)
Birleşik Krallık (2021)	Venezuela (2020)
Birleşik Arap Emirlikleri (2023)	Katar (2025)
Sırbistan (2010), Ek Protokoller (2019)	

YÜRÜRLÜKTEKİLER	
TTA	
İran (2015)	D-8 (2016)
Azerbaycan (2021), Ek Protokol (2024)	TPS-OIC (2022)
Pakistan (2023)	Özbekistan (2023)

MÜZAKERELERİ TAMAMLANANLAR	MÜZAKERELERİ DEVAM EDENLER
STA	STA
Lübnan	Japonya
Ukrayna	KİK
Sudan	Birleşik Krallık (Güncelleme)
TTA	TTA
Maldivler	Cezayir
	Özbekistan (Genişletme)
	Endonezya

Yürürlükte: 23 STA ve 6 TTA

Müzakere Süreci Tamamlanan: 3 STA, 1 TTA

Müzakere Süreci Devam Eden: 3 STA ve 3 TTA

İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI TİCARET

Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları (KİYA)

YÜRÜRLÜKTEKİLER	
Gürcistan (1994)	Hırvatistan (2000)
Amerika Birleşik Devletleri (2002)	Mısır (2000)
Küba (1997)	Moğolistan (2000)
Ukrayna (1997)	Polonya (2000)
Makedonya (1997)	EFTA (2000), Revize (2021)
İngiltere (1997), Revize (2021)	Yunanistan (2001)
Rusya Federasyonu (1997)	Çek Cumhuriyeti (2001)
Özbekistan (1998)	Litvanya (2001)
Romanya (1999)	Slovakya (2001)
Bulgaristan (1998)	İran (2005)
Türkmenistan (1998)	İspanya (2002)
Arnavutluk (1998)	Cezayir (2005)
Kırgızistan (1999)	İtalya (2004)
Estonya (1998)	Sırbistan (2003)
Çin Halk Cumhuriyeti (2002), Revize (2016)	Kuveyt (2011)
Pakistan (2003)	Beyaz Rusya (2011)
Bosna-Hersek (2004)	Ürdün (2012)
Letonya (2004)	Kosova (2011)
Fas (2011)	Umman (2014)
Kazakistan (2009)	Brezilya (2017)
Moldova (2004)	Güney Kore (2012)
Tacikistan (1999)	Suriye (2008)

YÜRÜRLÜKTEKİLER	
Belçika (2007)	Suudi Arabistan (2015)
Güney Afrika Cumhuriyeti (2009)	Şili (2015)
Afganistan (2011)	Hindistan (2015)
Hollanda (2011)	Filistin (2016)
Bahreyn (2014)	Karadağ (2018)
D-8 (2011)	Meksika (2015)
Slovenya (2011)	Arjantin (2020)
Sudan (2011)	Vietnam (2022)
Bangladeş (2021)	

MÜZAKERELERİ TAMAMLANANLAR	MÜZAKERELERİ DEVAM EDENLER
Tunus	Tanzanya
Yemen	Japonya
Libya	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
Katar	
Uruguay	
Birleşik Arap Emirlikleri	
Angola	
Sri Lanka	
Ekvator	
Azerbaycan	

Yürürlükte: 61 KİYA

Müzakere Süreci Tamamlanan: 10 KİYA

Müzakere Süreci Devam Eden: 3 KİYA

İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI TİCARET

G20 Dönem Başkanlığı

- G20 ülkeleri ABD, Almanya, Arjantin, Avrupa Birliği, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan ve Türkiye'den oluşmaktadır.
- G20 ülkeleri, dünya ekonomisinin %80'ini; küresel ticaretin %75'ini ve dünya nüfusunun yaklaşık üçte ikisini temsil etmektedir.
- 2025 G20 Dönem Başkanlığı Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından yürütülmekte olup, 2026 G20 Dönem Başkanı ABD olacaktır.

İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI TİCARET

Türk Devletleri Teşkilatı

Türk Devletleri Teşkilatı'na Üye Ülkeler

Üye Ülkeler	
	Azerbaycan
	Kazakistan
	Kırgızistan
	Özbekistan
	Türkiye
Gözlemci Ülkeler/Örgütler	
	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
	Macaristan
	Türkmenistan
	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT)

Kaynak: Trademap, IMF, Kıbrıs Türk Ticaret Odası, KKTC Merkez Bankası, Türk Cumhuriyetleri Ekonomik Görünümü, KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Ticaret Dairesi

Üye ve Gözlemci Ülkelerin Ekonomik Göstergeleri (2024)

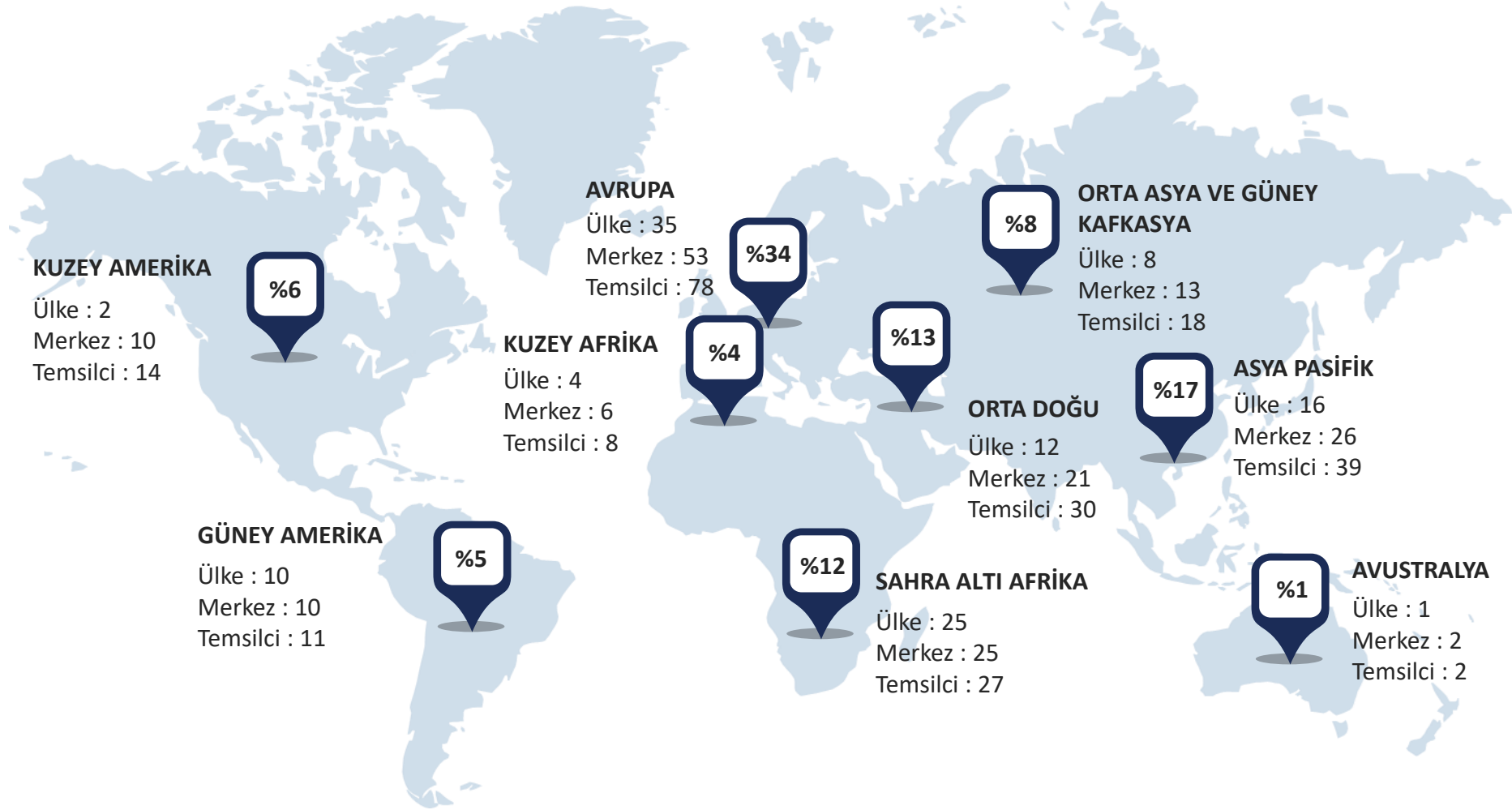
Ülkeler	GSYH (Milyar \$)	Reel GSYH Artış Oranı (%)	Mal İhracatı (Milyar \$)	Mal İthalatı (Milyar \$)
Üye Ülkeler				
Azerbaycan*	77	3,2	34,9	17,8
Kazakistan*	293	3,5	81,5	63,3
Kırgızistan*	15,7	6,5	3,5	13,1
Özbekistan*	97,9	5,4	10,1	15,1
Türkiye	1.322,0	3,2	261,8	344,0
Gözlemci Ülkeler				
KKTC**	5,5**	7,3**	1,6	2,8
Macaristan*	228,8	1,5	155,9	143,4
Türkmenistan*	83,9	2,3	11,3	2,6

*Tahmin verileri

**2023 verileri

İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI TİCARET

Ticaret Bakanlığı Yurt Dışı Teşkilatı

Hâlihazırda **113** Ülke, **166** Merkez'de (**3**'ü Daimi Temsilcilik) **227** Ticaret Müşaviri/Ataşesi görev yapmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI